

Vivat,
Universitate!-n
Frumosul jubileu,
Te-omagiem aparte
Să fii mereu-mereu.

Vivat, Universitate!
Speranța tuturor
Ce-mbrățișează
cartea
Spre-un mare viitor.

Tu ești o cheazășie
A tot ce e mai bun
Pe a științei glie
Și-al învățării drum.

V. Olaru,
șef cc FUA, lector
superior

Aniversarea a 40-a a Universității Tehnice

40 – un efort continuu didactico-științific, UTM a instruit peste 57000 de ingineri și economiști, peste 900 de doctori și doctori habilitați – temelia intelectualității tehnice autohtone

40 – UTM a consolidat și dezvoltat ramuri importante ale economiei naționale: construcția de mașini și energetica, tehnologia industriei alimentare și telecomunicațiile, radio- și microelectronica, industria construcțiilor, industria ușoară, urbanistica și arhitectura, tehnologii informaționale

40 – urcuș continuu spre recunoașterea națională și internațională; spre colaborare la egal cu peste 50 de universități și centre științifice din lume; spre un rol prestigios în Rețeaua Universitară a 11 țări riverane Mării Negre (BSUN – Black Sea Universities Network); spre angajarea plenară întru edificarea Spațiului Educațional Unic European, prevăzut de procesul de la Bologna

cm
yk

URCUȘUL UTM - 40

Înființarea în anul 1964 a Institutului Politehnic din Chișinău (IPC) a constituit un eveniment remarcabil în viața culturală și social-economică a Republicii Moldova. Independent de circumstanțele în care s-a produs, acest eveniment a contribuit în mare măsură la emanciparea poporului nostru, a stimulat formarea intelectualității tehnice moldovenești și a elitei științifice.

Institutul se întemeia în baza unor facultăți din cadrul Universității de Stat și Institutului Agricol, precum și a filialelor unor institute din Moscova. Pornea la drum cu un contingent de 274 de profesori și cu aproximativ 2000 de studenți de la secția învățământ cu frecvență la zi și peste 3000 de studenți de la secțiile învățământ seral și învățământ fără frecvență. Deja peste 5 ani, IPC devenea cea mai numeroasă instituție de învățământ superior din republică, având un contingent de peste 10000 de studenți și înscriind în anul I cca 2000 de tineri la toate formele de învățământ.

Mai târziu, în anii 1975-1990, institutul avea anual cca 2500 de locuri la anul I.

În primul fragment de timp – 10 ani – institutul pregătea ingineri în diverse domenii, extrem de necesare economiei: mecanică, industrie alimentară, transport auto, electrotehnică, electronică, construcții civile și industriale, arhitectură, urbanism etc.

Chiar de la început, IPC purta amprenta înaltului prestigiu, caracteristic tuturor Politehnicilor din lume, unde studenții nu numai că obțin o profesie inginerescă, dar se formează și ca cetățeni, ca oameni de cultură.

Din start, Politehnica a avut norocul de a fi condusă de o echipă competentă și cu vederi progresiste, o echipă laborioasă, care a atras la IPC cadre pedagogice de o neîndoielnică substanță științifico-tehnică. De la început, s-a fixat cu clarviziune scopul: a crea o școală superioară mo-

dernă, în care studiile să se integreze în investigațiile științifice, iar viața universitară să fie organică și completă (atât pentru studenți, cât și pentru profesori) cu activități artistice și culturale, cu sport și diversitate de agrement. Astfel, atmosfera intelectuală de la IPC, prin caracterul său degajat, a fost receptivă la orice inovații, inițiative, experiențe pozitive ale altor instituții.

În scurt timp, IPC a devenit cunoscut peste hotarele republicii, a găzduit numeroase conferințe științifice, simpozioane, a fost vizitat de mulți savanți de talie mondială.

Pe parcursul anilor, a fost construită baza tehnico-materială, (circa 25 de edificii – blocuri de studii, cămine, cantine, case de locuit etc.). S-a dezvoltat doctoranтура, au fost constituite consiliile de susținere a tezelor pentru titluri științifice, a fost organizată reciclarea cadrelor universitare.

Continuare în pag. 3

De unde și cum a izvorât Universitatea Tehnică a Moldovei

Ianuarie 1964. Comitetul de Stat pentru școala superioară și specială a RSSM (președinte S. V. Țaranov) elaborează un demers privind oportunitatea creării la Chișinău a unui Institut Politehnic.

Februarie 1964. Vicepreședintele Consiliului de Miniștri A. V. Corobceanu pleacă la Moscova, unde discută această chestiune la Ministerul Unional al Învățământului Superior, la Consiliul de Miniștri al URSS și la Departamentul Cultură și Învățământ al Comitetului Central al PCUS.

13 martie 1964. Guvernul URSS emite un ordin (nr. 209), prin care se decide deschiderea Institutului Politehnic din

Chișinău (IPC). Ordinul este semnat de vicepreședintele Guvernului – **Alexei Nicolae Kosâghin**.

28 aprilie 1964. Apare Hotărârea comună (nr. 177) a Comitetului Central al PCM și a Consiliului de Miniștri al RSS Moldovenești „Despre organizarea Institutului Politehnic din Chișinău”. Documentul este semnat de către **I. Bodiul** (prim-secretar al CC al PCM) și **A. Diordița** (președintele Guvernului RSSM). În document sunt indicate facultățile și filialele transmise IPC, edificiile destinate amplasării IPC, măsurile menite să asigure funcționarea noii instituții (dotarea cu cămine și apartamente, inventar, alocații financiare etc.)

6 mai 1964. În postul de rector este numit doctorul în științe fizico-matematice **Sergiu Ion Rădăușan** (anterior – șef de laborator la AȘM).

9 mai 1964. Ministerul Învățământului Public din RSSM emite ordinul nr. 127 „Despre organizarea Institutului Politehnic din Chișinău”, în care sunt indicate structura și patrimoniul IPC.

Iunie 1964. Rectorul pleacă în deplasare la Moscova și Leningrad, unde vizitează Ministerul Unional și o serie de școli superioare tehnice, obținând documentația necesară (planuri de învățământ, programe pentru diferite obiecte), loturi de literatură științifică și tehnică. Se stabilesc contacte

cu savanți și catedre, se obțin locuri în doctoratură, sunt invitați specialiști tineri (care ulterior au organizat o serie de catedre speciale la IPC).

August 1964. Au loc primele examene de admitere. La IPC au fost înscriși 575 de studenți la secția de zi, 100 – la secția învățământ seral și 400 – la secția învățământ fără frecvență.

17 august 1964. Prin ordinea nr. 1-8 sunt numiți decanii facultăților cu învățământul la zi: **A. S. Parsadanean, I. I. Mocan, B. C. Liutaev, V. F. Krolenko și M. A. Cherdivarenco**.

31 august 1964. Sunt numiți (prin ordinul nr. 37) în posturi didactice 188 de persoane.

31 august 1964. Ordinul nr. 38. Este angajat personalul tehnic, care număra 62 de lucrători.

31 august 1964. Prin ordinul nr. 39 au fost numiți 12 colaboratori ai departamentelor, rectoratului și 20 de lucrători ai bibliotecii. În linii mari, colectivul Institutului Politehnic era deja format.

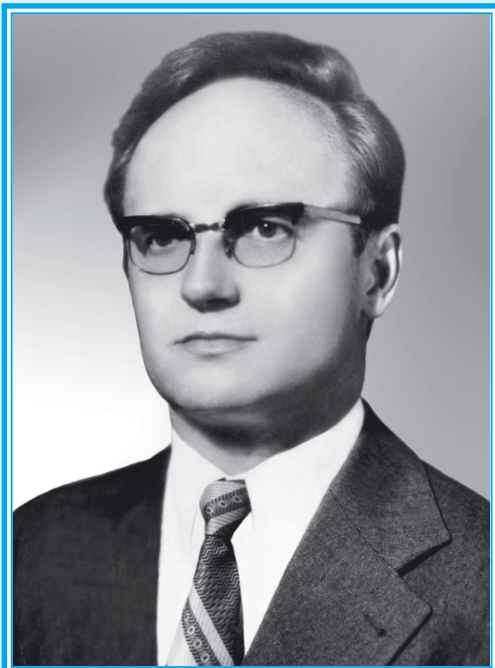
1 septembrie 1964. În sala de festivități a corpului de clădire nr. 1 are loc solemnitatea inaugurării Institutului Politehnic. Participă personalități marcante din învățământul universitar, știință, cultură, demnitari de stat și invitați din orașele Moscova, Leningrad, Kiev, Bălți.

cm
yk

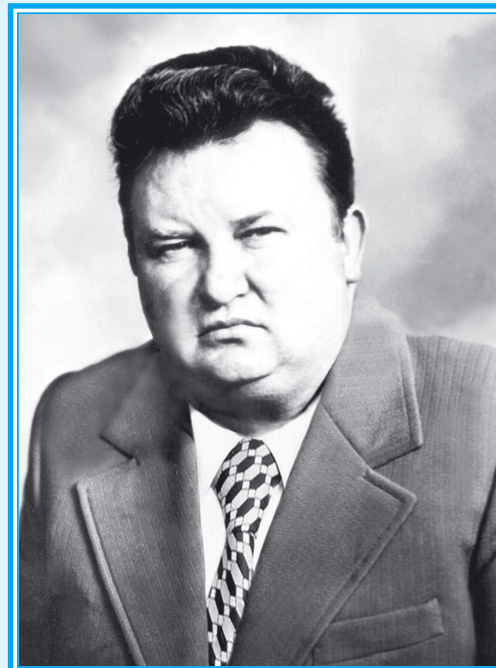
Ei au ctitorit Politehnica moldavă

Acad. **Sergiu Ion Rădăușan**, rector - 1964-73.

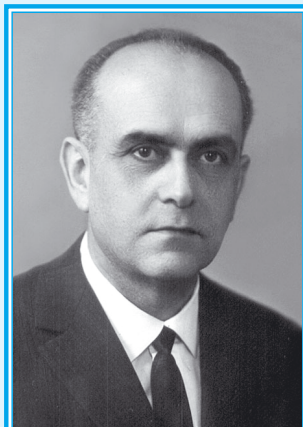
Conf. **Vladimir Gh. Antoseac**, rector - 1973-88.

Prof. **Vasile Sergiu Calmuțchi**, rector - 1988-92.

Prof. **Vitalie Gr. TĂRZIU**, prim-prorector pentru studii (1964-75), șef Cat. Electronica Industr. (1964-80), dec. Fac. Electrofizică (1980-85).

Prof. **Mark Efim CHIȘINEVSCHI**, prorector pentru știință (1964-66), șef Cat. Procese și Aparate în Industria Alimentară (1964-70).

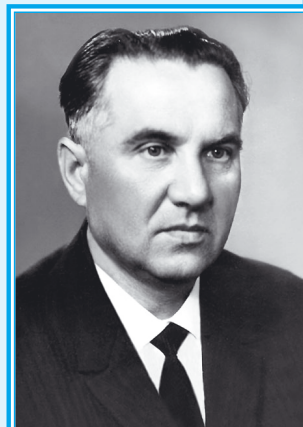
Fiodor Iacob **ALIFANOV**, prorector pentru Serviciul administrativ (1964-66).

Prof. **Ion Ion VALUȚĂ**, șef Cat. Matem. superioară (1964-93), prorector pentru știință (1966-74), secretar al „Partkom”-ului (1964-66).

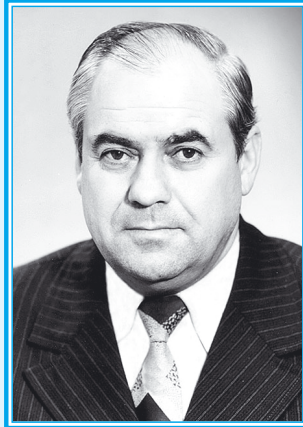
Prof. **Ion Dm. SAMUSI**, șef Cat. de Fizică (1967-84), decan Fac. de Electrofizică (1969-1980), prim-prorector (1980-93).

Dimitrie Gr. **BULIUBAȘ**, prorector pentru învățământul seral și fără frecvență (1964-75).

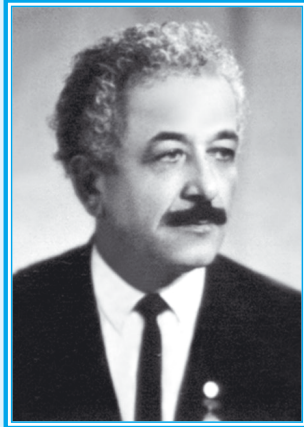
Prof. **Constantin Boris GLUȘCO**, șef Cat. T.M. și O.M. (1965-75), decan Fac. de Mecanică (1967-75), prim-prorector (1975-80).

Andrei Mih. **CIUMAC**, prorector pentru Serviciul administrativ (1966-74), prorector pentru construcții (1974-77).

Prof. **Andrei Foma COJUHARI**, preș. Comitetului sindical (1964-66), secretar al „Partkom”-ului (1966-69), șef Cat. de Economie (din 1967).

Prof. **Așot Smbat PARSADANEAN**, decan Fac. de Electrotehnică (1963-80), șef Cat. Bazele Teoretice ale Electrotehnicii (1961-92).

Prof. **Ion Ilie MOCAN**, decan Fac. de Economie (1961-77), șef Cat. de Finanțe și Credit (1961-77).

Conf. **Aurel Elisei MARINCIUC**, decan Fac. de Mecanică (1965-67), decan Fac. de Electrofizică (1967-69), șef Cat. Mecanica Teoretică (1964-69).

Conf. **Gleb Alexandru PAVLOV**, decan. Fac. de Tehnologie (1966-89), șef Cat. Tehnologia Alimentației Publice (1977-79).

Prof. **Eugen Nic. LIVOVSKI**, decan Fac. de Construcții (1965-69; 1989-90), șef Cat. Elemente de Construcții (1966-86), prorector - știință (1991-92).

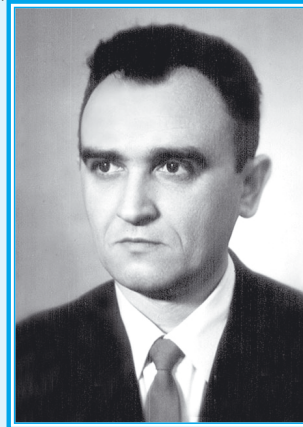
Prof. **Mihai Al-dru CHERDIVARENCO**, decan Fac. de Tehnologie (1964-66), șef Cat. Chimie Fizică (1964-96).

Lavrentie Ilarion **PAVLENCO**, șef al serviciului de personal (1964-75).

Olga Pavel EMEȚ-GOLOCEALOVA, directorul bibliotecii (1964-76).

Vitalie Petru **EFANOV**, șeful Secției de studii (1964-75).

Administrația universității în anul jubiliar

În fotografie (de la stânga, rândul I): Z. Stratan – director bibliotecă, M. Tăbăcaru – șef cancelarie, T. Lucinschi – șef departament, S. Gârlea – șef direcție, V. Todiraș – șef doctoratură, V. Toma – șef centru didactic și de producție; (rândul II): N. Țurcanu – decan, V. Dorogan – prorector, V. Amariei – prorector, I. Tighineanu – prorector, I. Bostan – rector, P. Todos – prim-prorector, D. Ungureanu – prorector, I. Pocaznoi – șef sindicat; (rândul III): Șt. Cartofeanu – șef departament, I. Balmuș – decan, A. Pendus – director colegiu, S. Andronic – decan, T. Andros – prorector, V. Ursu – șef departament, C. Stratan – decan; (rândul IV): C. Spânu – decan, I. Tverdohleb – director complexul „Popas”, A. Marinciuc – conf. consilier, M. Izman – șef serviciu de personal, I. Stratan – decan, Gr. Musteață – decan, N. Grozavu – decan, I. Ciupac – decan; (rândul V): I. Drobenco – secretar Senat.

URCUȘUL UTM - 40

Urmare din pag. 1

Marile prefaceri social-economice de după 1989, mișcarea pentru renașterea națională, lupta pentru independență și reformarea societății au găsit la Universitatea Tehnică un sol fertil. Imediat după proclamarea independenței Republicii Moldova, Institutul Politehnic traversează o perioadă extrem de importantă și responsabilă, legată de schimbările evolutive în societate.

La 28 aprilie 1993 Institutul Politehnic a fost reorganizat în Universitatea Tehnică a Moldovei, fapt ce a impus transformări de structură, de concept și conținut ale instruirii ingineresti.

Spectrul de probleme impuse spre soluționare în condițiile noi au fost generate de transformările economice lansate, de impactul declinului în dezvoltarea ramurilor economiei naționale, în primul rând, a complexului industrial, pentru care Universitatea instruia cadre și, în consecință, de pierderea prestigiului ingineriei. Cea mai dificilă și, în același timp, cea mai importantă problemă rezida în faptul că Universitatea Tehnică, fiind unica instituție de profil ingineresc în republica noastră, trebuia să asigure economia națională cu cadre ingineresti de toate specialitățile și profilurile.

Tactica ideologică de pregătire abuzivă ca număr a cadrelor ingineresti la unele specialități, cu repartizarea ulterioară a acestora pe teritoriul ex-URSS, și importul din exterior a cadrelor la alte specialități luate sfârșit. Această problemă a fost soluționată, pas cu pas, prin revizuirea celor 27 de specialități, în domeniul cărora Institutul Politehnic instruia ingineri. Au fost instituite alte 40 de specialități noi, necesare economiei naționale în condițiile stopării migrației din exterior. Întru realizarea acestui obiectiv, în perioada 1993-2004 au fost instituite 3 facultăți noi, au fost create 15 catedre noi, iar unele catedre existente au fost comasate sau lichidate. În anul 1996 UTM a fondat Comunitatea Politehnică, cu afilierea didactico-metodică a 10 colegii tehnice.

Transformările economice au stimulat necesitatea reformării sistemului educațional național, inclusiv a învățământului superior tehnic. În ultimii ani, corpul profesoral-didactic al Universității a depus eforturi enorme în vederea reformării și adaptării învățământului superior tehnic la experiențele și standardele învățământului modern, eforturi încununat cu succes.

Păstrând tot ce a fost pozitiv în trecut (inclusiv relațiile cu prestigioasele universități din Moscova, Kiev și Sankt-Petersburg), conducerea UTM și catedrele au stabilit relații de colaborare cu instituții universitare din România, precum și din SUA, Germania, Franța, Canada, Marea Britanie, Italia, Belgia etc. Universitățile românești au acordat colectivului UTM un ajutor considerabil de carte tehnică românească, precum și la reciclarea cadrelor. Cu aceste universități avem schimb de profesori și studenți, organizăm conferințe științifice comune, precum și practica studenților.

Anual, universitatea noastră este vizitată de zeci de savanți, recunoscuți pe scară mondială: 34 dintre ei (reprezentanți ai 11 țări) sunt deținători ai titlului „Doctor Honoris Causa al UTM”, iar alte 10 persoane sunt membri de onoare ai Senatului UTM.

Constatăm cu satisfacție că într-un șir de domenii noi am atins cote comparabile cu cele mondiale.

Pe parcursul a 40 de ani (1964-2004), Universitatea Tehnică a Moldovei (UTM) a pregătit circa 57 de mii de ingineri și economiști, 820 de doctori în științe și 75 de doctori habilitați.

Realizările obținute demonstrează că Universitatea Tehnică a contribuit fundamental la constituirea unei intelectualități tehnice autohtone, provenite în temei din rândurile tineretului de la sate. Astfel, a devenit posibil ca pe parcursul anilor să se dezvolte cele mai importante ramuri ale economiei naționale: radio- și microelectronica, construcția de mașini și energetica, industria alimentară și telecomunicațiile, industria construcțiilor, urbanistica și arhitectura. UTM a asigurat din plin cu cadre științifice instituțiile de cercetări și proiectări din republică. Potențialul intelectual tehnic creat la UTM poate fi apreciat ca un fundament sigur pentru viitoarele generații în păstrarea și dezvoltarea culturii tehnice naționale.

Ne aflăm în al 40-lea an de existență a UTM. Astăzi, sunt în floarea vârstei cei peste 57 de mii de absolvenți, pentru care UTM a fost și masă și casă, locul unde mulți și-au întemeiat familii, unde și-au petrecut cei mai frumoși ani ai vieții.

Suntem siguri că UTM va avea un viitor strălucit, va contribui prin activitățile cotidiene și, în special, prin generațiile tinere de ingineri, la integrarea statului nostru în Comunitatea Europeană, în lumea modernă.

Ion A. BOSTAN,
rectorul Universității Tehnice a Moldovei,
academician al Academiei de Științe a Moldovei

Organizația sindicală a UTM - 40

Organizația sindicală colaboratori a UTM a fost constituită la prima Conferință sindicală a angajaților Institutului Politehnic Chișinău (IPC) pe 14 octombrie 1964. Peste 400 de angajați au ales primul președinte al Comitetului sindical, pe atunci lector superior, tânăr doctor în științe, **Eugen Livovschi**, actualmente prof. univ., dr. hab., și 15 colaboratori în comitet.

Lideri sindicali pe parcursul anilor au fost aleși actualii colaboratori ai UTM: **Andrei Cojuhari**, prof. univ. dr. hab., **Ion Crasovschi**, conf. dr., **Mihail Vangheli**, conf. dr., **Ion Stratan**, prof. univ., dr. hab., **Aurel**

Rublicean, conf. dr., **Ion Cobușcean**, conf. dr., **Anatol Gremalschi**, prof. univ., dr. hab.

La moment organizația intrunește 1612 angajați: cadre didactice, auxiliar-didactice, doctoranzi, colaboratori ai serviciilor aferente. Sunt 17 subdiviziuni sindicale, inclusiv o organizație a Colegiului Tehnic din cadrul UTM.

Organizația sindicală a UTM este parte componentă a Sindicatului Educației și Științei, cel mai numeros sindicat din RM.

În atenția Comitetului sindical al UTM a fost și este sarcina protejării intereselor sociale și economice

ale angajaților, crearea condițiilor confortabile de activitate.

Cu prilejul acestei date remarcabile – 40 ani de la constituirea Organizației sindicale, Comitetul sindical felicită cordial colectivul de colaboratori ai UTM, toți membrii de sindicat, dorindu-le multă sănătate.

Ion POCAZNOI, conf. dr.,
președintele Comitetului sindical colaboratori al UTM,
membru al Biroului executiv al Consiliului republican al Sindicatului Educației și Științei din RM

1964-2004: Admiterile la Universitatea Tehnică a Moldovei (frecvență la zi, fără frecvență, seral)

10 facultăți - 10 piloni ai UTM

cm
yk

Facultatea de Energetică (FEn)

În fotografie (de la stânga, rândul de jos): **T. Stanciu**, prodecan; **N. Afteni**, inginer; **G. Caminschi**, metodistă; **I. Stratan**, decan; **R. Apostol**, metodistă; **A. Potîng**, prodecan; (rîndul de sus): **V. Olihovschii**, lect. super.; **V. Musteață**, prof. univ.; **T. Ambros**, șef catedră; **V. Arion**, șef catedră; **A. Chiciuc**, lect. super., secretar Consiliul facultății; **I. Proțuc**, șef catedră; **I. Nucă**, conf. dr.

Istoria învățământului superior în domeniul energetic și electrotehnic în RM își are începutul în anul 1959, odată cu crearea secției „Inginerie Tehnică” în cadrul Universității de Stat. Prima promoție de ingineri a avut loc în decembrie 1964 deja în cadrul IPC. De atunci până în prezent facultatea a pregătit 7479 de ingineri.

Facultatea de Energetică asigură cu specialiști domeniile energiei și electrotehnicii și alte ramuri ale economiei naționale. Absolvenții FE au competențe atât în specializarea obținută, în programare și utilizarea calculatorului, cât și în domeniul limbilor străine, deoarece există grupe speciale cu studiul aprofundat al limbilor engleză, franceză, spaniolă.

În prezent la facultate își fac studiile 1022 de studenți.

Facultatea de Energetică întreține relații de colaborare cu întreprinderile și organizațiile subordonate Ministerului Energeticii al Republicii Moldova precum și cu întreprinderile Grupului „Union Fenosa”.

Facultatea întreține relații de colaborare cu Universitatea Paul Sabatier din Toulouse, Institutul Politehnic din Grenoble și Institutul Național de Științe Aplicate din Lyon, Franța, Facultatea de Științe Aplicate din Mons, Belgia, Universitatea Patras, Grecia, Universitatea della Calabria, Italia, Universitatea Tehnică din Varna, Bulgaria, cu centre universitare din România, cum ar fi: Universitatea „Politehnica”, București, Universitatea Tehnică „Gh. Asachi”, Iași, Universitatea Tehnică

din Timișoara, Universitatea din Craiova, Universitatea „Tranșilvania”, Brașov precum și cu Centrele Universitare din Rusia și Ucraina.

Studenții utilizează 5 săli de calculatoare conectate la o rețea modernă cu Internet, o bibliotecă și 30 de laboratoare didactice.

În anul 2001 la facultate a fost deschis un centru de informatică al Grupului „Union Fenosa” înzestrat cu cele mai moderne calculatoare.

În cadrul Facultății de Energetică s-au format cunoscute personalități: **Dumitru Braghîș**, exprîm-ministru; **Valerian Cristea**, viceprim-ministru; **Petru Chiriac**, președintele Confederației Sindicatelor; **Ion Dosca**, ex-campion mondial al jocului de dame, **Mihail Codin**, dr. hab. în sociologie, vicepreședinte al Academiei de Științe Sociologice și Umanistice (Moscova), membru al Uniunii Scriitorilor din Rusia; **Valentin Gherih**, șeful Serviciului regimurilor de funcționare ale SEE al dispeceratului central al Rusiei; **Oleg Tereșco**, dr. hab., prof. univ., directorul Institutului de perfecționare a funcționarilor de stat din Rusia; **Vasile Pleșcan**, directorul general al Î.S. „Moldelectrica”; **Valerii Usatîi**, **Serghei Boreț** - businessmani vestiți în țară.

Facultatea a devenit un centru important de colaborări și manifestări științifice, în ultimii 6 ani în cadrul facultății au fost organizate 4 conferințe internaționale în sisteme electromecanice și energetice, la care au participat peste 800 de delegați din diferite țări. Lucrările științifice prezentate au fost publicate în 11 volume.

Pasionați de energetică

Din 1977, ne spune dl **Valeriu Sorocean**, lucrez la întreprinderea SA „Electrocon” (inițial „Электросетьстрой”, apoi „Moldelcon”), în funcție de inginer. Pasiunea față de domeniul electricității m-a decis să-mi fac, fără a-mi întrerupe serviciul, și studiile universitare. Nu am dat greș. În 1985 am absolvit FEn a UTM la specialitatea „Electricitatea gospodăriilor sătești”.

În 1988 am fost numit șef de secție la SA „Electrocon”, iar în iunie 2003 am fost ales director al întreprinderii.

SA „Electrocon” este o întreprindere care activează în patru sectoare la nivel municipal și republican: Chișinău, Orhei și Dondușeni. Se ocupă, în fond, de construcția și montarea obiectelor energetice: construcția, extinderea, reparația capitală a liniilor de transmisie electrice 0,4 - 330 kV, stațiilor electrice 35 - 110 kV, punctelor de transportare 10/0,4 kV etc.

Venitul pe care l-am adus anul trecut în bugetul RM a fost de cca 28 mil. lei. Anul acesta - cca 40 mil. lei.

Din cei aproximativ 300 de angajați ai întreprinderii 15 sunt absolvenți ai FEn a UTM: dnii **Mihai Hlevnoi**, inginer-șef; **Nicolae Bălănel**, șeful secției Marketing; **Gheorghe Catană**, **Ion Burca**, **Eugen Avramov**, maiștri superiori etc. Contribuția dumnealor este enormă, căci o întreprindere nu se bazează doar pe brațe de muncă, ci în primul rând pe cunoștințe. Iar

aceste cunoștințe maiștrii noștri le-au obținut, desigur, la UTM.

Dl **Sorocean** a mai adăugat:

- Îi felicit cordial pe toți profesorii care m-au dăscălit și m-au convins că profesia pe care mi-am ales-o este cea mai bună. Doresc ca nivelul de pregătire să fie în continuă creștere.

Pe forța intelectuală a inginerilor și maiștrilor pregătiți la FEn se bazează realizările din domeniul electroenergetic al RM.

Știre: FEn - reforme, numiri noi

Un eveniment de anvergură îl constituie comasarea a două catedre: Catedra „Termotehnică” și Catedra „Inginerie și Management în Energetică” în una: Catedra „Termotehnică și Management în Energetică”.

„Acest lucru s-a produs din necesitatea de consolidare a nivelului cât mai satisfăcător a procesului de studii”, - ne-a comunicat șeful noii catedre dl **Valentin Arion**, prof. univ., dr. hab.

Un al doilea eveniment important la FE îl reprezintă numirea în funcție de șef al Catedrei „Bazele Teoretice ale Electroenergeticii”, prin ordinul rectorului UTM, dlui **Ion Bostan**, academician, a ex-directorului Institutului de Electroenergetică a AȘM, dlui **Mihai Chiorsac**, dr. hab.

Facultatea de Inginerie și Management în Construcția de Mașini (FIMCM)

În fotografie (de la stânga, rândul I): A. Toca – decan, Iu. Ciofu – prodecan, D. Ușanli – șef catedră, V. Ajder – șef catedră, V. Gânga – metodistă, E. Bulgaru – metodistă, S. Mazuru – șef catedră; (rândul II): V. Balan – prodecan, P. Postolache – șef catedră, Ș. Mocreac – șef Centru de calcul, P. Gordelenco – șef Centru de calcul, A. Nisteanu – președinte comisie metodică.

Facultatea a fost fondată la 30 aprilie 1964 în cadrul Institutului Politehnic din Chișinău, atunci purtând denumirea de Facultatea de Mecanică.

La dispoziția studenților sunt puse 4 săli de calculatoare conectate la o rețea modernă cu acces la Internet, 30 de laboratoare didactice. Ele permit profesorilor și studenților să desfășoare o amplă activitate didactică și științifică.

În 40 de ani au absolvit facultatea 4694 de studenți.

Facultatea întreține relații de colaborare cu centrele universitare din SUA, Marea Britanie, Franța, Germania, România, Rusia, Ucraina. Pentru a studia mai profund limbile moderne sunt organizate grupe speciale cu predarea în limbile engleză, franceză și germană.

Activitatea științifică ocupă un loc important în viața facultății, în ultimii 5 ani au fost organizate 6 conferințe internaționale cu publicarea a 14 volume de lucrări științifice.

Anume facultatea noastră a constituit un început de bun augur în lumea științei prin academicianul Ion BOSTAN, rectorul UTM, ilustru savant, mândria nu numai a facultății, ci și a întregii republici. Departele de baștină au dus faima facultății 4 inventatori emeriți ai RM, 4 inventatori de elită ai României, 7 laureați ai Premiului de Stat în domeniul științei și tehnicii din Republica Moldova, 5 laureați ai Premiului Tineretului în domeniul științei și tehnicii, 2 deținători ai medaliei de aur "Henri Coandă", decernate pentru merite deosebite în creativitatea tehnică.

Ingineria se impune pretutindeni în lume ca fiind principalul avanpost și etalon al creativității și eficienței activității umane.

Deci un absolvent al FIMCM este pregătit nu doar pentru a fi un simplu inginer. Indiferent de specializarea absolvită, facultatea noastră asigură o pregătire generală pentru viață. Astfel, orice student este pregătit în cel puțin 4 direcții de interes general:

- Cunoștințe și abilități în domeniul specialității respective;
- Cunoașterea și folosirea la nivel avansat a calculatorului – instrument modern de utilizare universală;
- deprinderi și cunoștințe în management, marketing, contabilitate, calitate, logistică, analiza economico-financiară;
- Învățarea la nivel de utilizator a unei limbi de circulație internațională (engleza, franceza, germana).

FIMCM – diplome de nivel european

La catedrele Facultății de Inginerie și Management în Construcția de Mașini (FIMCM) am cules informații foarte interesante, ce vorbesc elocvent despre buna calitate a diplomelor UTM.

Mai întâi, vom sublinia că tinerii ingineri licențiați de cum ies din aulele UTM sunt angajați fără nici o rezervă la întreprinderile de profil din republică, cum ar fi: Uzina „TO-PAZ”, Centrul de Cercetare și Producție Hidrotehnică, societățile pe acțiuni „Moldova-hidromaș”, „Moldagrotehnică”, „Electromașina”, „Hidropompa”, „Tracom”, „Aviatehnologie”, „Agromașina”, „Răut”, „Prut” etc.

Numai la întreprinderea „Electromașina” au fost angajați la posturi ingineresti 25 de absolvenți de la specialitățile: „Tehnologia Fabricării Automatizate” (TFA), „Tehnologia Construcțiilor de Mașini” (TCM), „Mașini-unelte și Scule” (MUS).

Absolvenții FIMCM demonstrează cunoștințe solide în aspecte pur ingineresti, cum ar fi: tehnologii moderne de prelucrare a metalului prin așchiere, deformarea plastică sau cu laser la mașini-unelte cu control numeric – aparate sofisticate, care lucrează foarte productiv, dar pot fi dirijate doar de ingineri. Mașinile-unelte cu control numeric devin operante numai dacă sunt programate, iar programarea lor este pe măsura cunoștințelor moderne, pe care le obțin absolvenții FIMCM.

Astăzi proiectările tehnice în țările industriale dezvoltate se fac

numai cu asistarea calculatorului. Absolvenții FIMCM stăpânesc în volumele cerute de industria contemporană proiectările asistate de calculator în sistemele CAD, CAE, CAPP, CAM, PDM, CALS. Înzeștrarea cunoștințelor la absolvenții FIMCM cuprinde și cele mai noi realizări în domeniul tehnologiilor în construcția de mașini, cum ar fi: „Hig Speed Machining” (HSM) – prelucrarea uscată (ecologică) a metalului. Vom evidenția și pregătirea bună inginerescă în ceea ce privește elaborarea tehnologiilor de integrare a prelucrărilor de diferită origine fizică la o singură mașină-unelte.

La pregătirea pur inginerescă a absolvenților vom adăuga neapărat și aspectul managerial – vederea lor de ansamblu asupra producției.

Decanul FIMCM, dl **Alexei Toca**, conf. dr., șeful Catedrei „Proiectarea și Fabricarea Mașinilor Agricole”, dl **Vasile Ajder**, conf. dr., au subliniat importanța limbii engleze, care se studiază la facultate, deoarece engleza, de fapt, este suportul terminologic în materia tehnică în toate țările, iar, ajuns în țara respectivă, absolventul repede își însușește la nivel de comunicare și limba națională.

Astfel, în Slovenia lucrează absolvenții noștri din ultimele promoții: **Iurie Andronachi, Nicolae Balan, Sergiu Cherdivară, Pavel Bacalu, Ion Filimon, Andrei Gațișchi, Sergiu Lupei, Mihail Panfil**

absolvenții noștri **Sergiu Marian și Andrei Cosovici**.

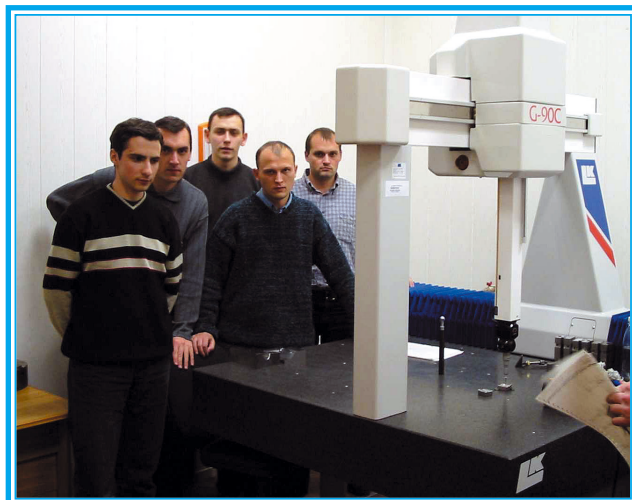
Au demonstrat cunoștințe, aptitudini și competențe profesionale înalte și absolvenții noștri angajați la cunoscuta Uzina „Saliut” din Moscova: **Vitalie Adam, Nicolae Dorogan, Dumitru Ipatencov, Veaceslav Veleschi și Grigore Bolocan**.

Absolventul **Vitalie Uțiță** s-a încadrat cu succes în munca de inginer la o firmă pentru motoare de iaht în Spania. Absolventul **Veaceslav Verdeș** – în Italia; **Vitalie Țapu** – în România.

Vom sublinia în context efortul și pregătirea înaltă a colectivelor profesoral-didactice, care asigură asemenea

succese. Este vorba de catedrele „Tehnologia Construcțiilor de Mașini” (până în decembrie 2003 șeful acesteia fiind **Alexei Toca**, conf. dr.), „Utilaj Tehnologic și Scule” (șef – **Petru Stoicev**, conf. dr. hab.), „Proiectarea și Fabricarea Mașinilor Agricole” (șef – **Vasile Ajder**, conf. dr.), iar însăși FIMCM a fost condusă mulți ani de dl **Vasile Javgureanu**, prof. univ. int., dr.

Ne putem deci mândri cu asemenea rezultate. Ne vom mândri, dar nu vom slăbi ața, căci progresul educațional trebuie mereu alimentat.

Știre: ochire spre masterat-doctorat

Ideea fericită, născută încă anul trecut la Catedra „Rezistența Materialelor” din inițiativa șefului catedrei, dlui **Vasile Marina**, prof. univ., dr. hab., de a forma grupe speciale (de elită) din studenți dotați, unde să se predea module cu direcție superioară, acum în UTM capătă răspândire și la alte catedre și facultăți. Pregătirea intensivă a acestor studenți țintește reușita la masterat și apoi la doctorat, astfel cadrele universitare pentru UTM renăscându-se permanent.

Mai este un motiv pentru acești studenți: la absolvire lor li se dă și o anexă la diplomă cu mențiunile respective, fapt ce le înlesnește angajarea la locuri de muncă prestigioase.

Trebuie adăugat că asemenea grupe de elită există în universitățile europene și rezultatele desigur sunt excelente.

În grupa specială (de elită) de la Catedra „Rezistența materialelor” predau dna **Natalia Sveatenco**, dr., dnii **Vasile Marina**, prof. univ., dr. hab., **Victor Balan**, conf. dr., **Viorel Bostan**, dr.

Facultatea de Inginerie și Management în Mecanică (FIMM)

cm
yk

Facultatea a fost organizată odată cu fondarea Institutului Politehnic din Chișinău, la 30 aprilie 1964, pe atunci numindu-se Facultatea de Mecanică.

La facultate își fac studiile 1680 de studenți. Ei sunt îndrumați cu dăruire de către 116 cadre didactice, inclusiv 5 doctori habilitați, 8 profesori universitari, 56 de conferențieri, doctori în știință.

În 40 de ani au absolvit facultatea 5628 de studenți.

Facultatea este structurată pe catedrele: Utilaj Tehnologic Industrial, Transportul Auto, Inginerie și Management în Transport, Geometrie Descriptivă și Desen, Matematica Superioară.

În cadrul facultății se încorporează: Centrul de Calcul, Centrul de microproducere și instruire "Automobilistul", Centrul de microproducere și instruire "Frigotehnică".

La facultate sunt afiliate Colegiul de Transporturi din Chișinău și Colegiul Feroviar din Bălți.

Avem 20 de laboratoare didactice și de cercetare, 4 săli de calcul dotate cu calculatoare conectate la Internet, 6 automobile pentru studiu și instruire, bibliotecă, colecție de literatură științifică, săli de lectură, cantină studențească.

FIMM colaborează fructuos cu instituțiile de învățământ și întreprinderile din R. Moldova, România, Ucraina, Rusia, Olanda, Slovenia.

Studenții noștri obțin permis de conducere a automobilului, au posibilitatea să-și perfecționeze cunoștințele în cadrul practicilor de producție și tehnologice la întreprinderile din R. Moldova, România, Rusia, Slovenia, Franța, Germania etc.

Mulți dintre absolvenții facultății noastre dețin actualmente funcții de miniștri și viceministri, conducători de departamente, manageri de întreprinderi, președinți de asociații și firme, ingineri-șefi și directori tehnici sau comerciali, ingineri pentru exploatarea și repararea transportului auto, ofițeri și conducători de secții și departamente la Poliția Rutieră de Stat, ingineri-mecanici, șefi de secții în industriile alimentară, ușoară și de ambalare a produselor, cadre didactice în școlile profesionale, colegii și universități, colaboratori științifici în instituțiile de cercetări științifice, colaboratori în organele de supraveghere de stat.

În fotografie (de la stânga, rândul I): C. Lazariuc – metodistă, M. Izman – ex-șef catedră, Gr. Ganea – prodecan, V. Cartoceanu – șef catedră, Gh. Popovici – decan, V. Mudreac – ex-șef catedră, I. Valuță – ex-șef catedră, V. Ene – șef catedră; (rândul II): M. Bernic – prodecan, V. Guțu – metodistă, T. Alcaz – șef catedră, S. Dântu – șef sindicat, T. Jandâc – prodecan, A. Moloșniuc – președinte comisie metodică (matematică), I. Știrbu – șef catedră, A. Corpocean – președinte comisie metodică (facultate).

Cunoștințele – valoare fundamentală în viața omului și a societății

Dl **Tudor Rusu**, director general al mării întreprinderi de transport „Taxi-service” mereu sublinia cuvântul „cunoștințe”.

A absolvit UTM, FIMM, specialitatea „Automobile” încă în 1983. Jubileul de 40 de ani îi oferă ocazia să se reîntoarcă în timp la anii de studenție: câtă muncă cinstită au depus profesorii, dnii **C. Mursa** („Rezistența materialelor”), **V. Poroseatcovski** („Automobile”), **V. Scalnâi** („Reparația automobilelor”), **V. Ene** („Motoare”), **Gh. Popovici** („Geometria descriptivă”), **A. Corpocean** („Materiale de exploatare”) ș. a. pentru a da studenților cunoștințe cât mai ample. Dar recunoștința față de UTM este mult mai profundă pentru faptul că îi învață pe studenți cum să învețe, cum să capete cunoștințe de sine stătător pe tot parcursul vieții.

În această privință UTM mi-a fost o adevărată mamă iubitoare, spune oarecum solemn dl **Tudor Rusu**. M-a învățat să muncesc și să adun mereu cunoștințe noi, deși anii trec și am deja argint pe la tâmpale, sunt student toată viața, a mai adăugat fostul absolvent, ex-vice-ministru al transporturilor, actualul manager al celei mai mari întreprinderi de taxi-auto din

republică, dl **Tudor Rusu**.

Acest lucru – cunoștințele – le cer și caut să înlesnesc condițiile pentru a le obține și tuturor oamenilor pe care îi am în subordine, aceeași numără mai multe sute.

Eu am fost în SUA, în orașul Greensboro, statul Carolina de Nord, - povestește dl **Tudor Rusu**, și specialiștii de acolo recunoșteau că pregătirea mea în materie de automobile este bine fundamentată. Ce este – este.

Cunoștințele-valoare inestimabilă pentru o persoană singulară și, logic, pentru societate în ansamblu, l-au „obligat” pe dl **Tudor Rusu** să-și facă paralele cu munca de bază și doctoratul. Manager, conducător al unui mare colectiv, al unei întreprinderi prospere, are acum și titlul de doctor în științe tehnice (diagnosticarea automobilelor).

La întreprinderea, condusă de absolventul UTM **Tudor Rusu**, lucrează peste 500 de specialiști – șoferi, tehnicieni, ingineri, dispeceri, personal auxiliar. Întreprinderea transportă pasageri în interiorul țării, dar are destule comenzi și din țări străine.

Automobile – peste 250. Mereu se cumpără altele, mai avansate. Întreprinderea se extinde pe

baza profitului, care crește grație serviciilor de calitate și deci cerute pe piață. „Taxi-service” contribuie solid la sporirea bugetului de stat

vestigații colaborează cu Anglia, România, țări din CSI.

Toate automobilele sunt dotate cu stații radio, întreprinderea

recepționează până la 2 mii de comenzi 24 de ore în șir. Se lucrează calculat, punctual ca la transport – zi și noapte. Deși e o întreprindere cu mașini, mecanisme, dar peste tot sclipește de curățenie, lumină.

Diferite secții, servicii sunt dirijate cu pricepere tot de absolvenți ai UTM-transporturi: **Anatolie Natsalschi, Oleg Hăbășescu, Igor Belinschi, Vla-**

prin impozite și oferă noi locuri de muncă, pentru că e prosperă și se extinde.

Întreprinderea cercetează anume științific diferite aspecte privind modernizarea serviciilor automobilistice pentru pasageri la diferite distanțe. În aceste in-

dimir Iaghelov – toți mulțumesc UTM nu numai pentru cunoștințele tehnice foarte solide, dar și pentru formarea materială, priceperea de a lucra fructuos cu oamenii. Cu toții i-au dorit UTM să țină linia în continuare și să nu cedeze nici un milimetru.

Știre: noua admitere e impresionantă

La FIMM admiterea 2004 a întrecut toate așteptările – peste 600 de noi studenți. Față de anii trecuți e mai mare cu o treime. Sigur că numărul impresionant de tineri care înclină spre mecanică aduce cu sine și probleme pentru decanat – se cer noi spații didactice. Dar acestea sunt probleme cu „plus” și decanatul, în frunte cu dl **Gheorghe Popovici**, prof. univ. int., dr., le rezolvă expeditiv. Și nu numai

spațiile. E vorba și de dotarea tehnică ce trebuie și ea extinsă adecvat. Și aici se depun eforturi susținute, iar ca exemplu se oferă noul laborator didactic la specialitatea „Mașini și aparate în industria ușoară”, amenajat cu ajutorul întreprinderilor pentru care FIMM pregătește cadre. E o relație fructuoasă, recomandabilă pentru toate catedrele și facultățile UTM.

Facultatea de Radioelectronică și Telecomunicații (FRT)

În fotografie (de la stînga, rîndul de jos): I. Mardare, șef catedră; S. Andronic, decan; I. Cornea, ex decan, conf. dr.; P. Nistriuc, șef catedră; E. Andreev, metodistă; T. Savca, metodistă; S. Gangan, prodecan; (rîndul de sus): I. Avram, șef catedră; I. Stratan, șef catedră; N. Bejan, șef catedră; L. Lipceanu, prodecan; E. Beregoi, prodecan.

Facultatea oferă specialitățile: Radioelectronică și Telecomunicații în toate aspectele: radio și televiziune, transmisiuni optoelectronice, comunicații mobile, tehnica audio-video, sisteme radioelectronice, automatizarea diverselor procese, electronica în transporturi și aviație, microprocesoare și computere în rețelele de telecomunicații, protecția informației și comunicarea prin Internet. Facultatea de Radioelectronică și Telecomunicații a UTM este unica în republică care, conform cerințelor actuale, dispune de cadre didactice și bază materială adecvate pentru pregătirea cadrelor ingineresti de înaltă calificare în domeniul radioelectronicii și telecomunicațiilor.

Un aspect important al domeniilor nominalizate mai sus constă în faptul că practic în toate ramurile economiei naționale se utilizează mijloace radioelectronice și de comunicații. Dezvoltarea acestor domenii se caracterizează atât prin producerea echipamentului, cât și prin prestarea unei game largi de servicii la care contribuie cu succes absolvenții facultății, posedând o amplă pregătire teoretică și practică. La facultate își desfășoară activitatea profesori de calificare înaltă în domeniile corespunzătoare.

În anii călătorii au absolvit FRT 3381 de studenți.

Facultatea dispune de 35 de laboratoare înzestrate cu standuri de sisteme radioelectronice, microprocesoare, elemente și dispozitive electronice, stații de transmisiune, radio și televiziune, sisteme optoelectronice etc. La facultate se pregătesc ingineri în sistemele radioelectronice și telecomunicații cu studierea aprofundată a managementului referitor la domeniu. La solicitarea studenților se studiază aprofundat limbile moderne (engleza, franceza, germana), cu predarea în aceste limbi a unor discipline de specialitate.

Ex-ministrul comunicațiilor și informaticii, dl **Ion Casian**, în orice postură s-a aflat, a știut și știe să-și îndeplinească munca cu sârg, onestitate, profesionalism.

A absolvit FRT, specialitatea „Construirea și proiectarea echipamentului de radioaparatură” în 1973.

După absolvire, povestește D-sa, am fost repartizat la Uzina „Lenin” (azi „Răut”) din Bălți. O treaptă serioasă a marcat-o în viața mea perioada când am lucrat deja la Chișinău, în calitate de șef de laborator al filialei din Kiev a Asocia-

ției „Солнцезащитный комплекс”, care monta, ajusta și întreținea mașinile de calcul de tip EC (o platformă tehnologică de mașini de calcul de generația a III-a). Este vorba de mașina de calcul de tip EC-1022, una dintre primele mașini de acest fel în Chișinău.

O perioadă productivă am avut-o și când am activat ca inginer-șef adjunct al filialei din Chișinău a Centrului tehnico-științific în domeniul tehnicii de calcul din Moscova, responsabil de formarea echipei și de organizarea procesului de elaborări în acest domeniu.

Pilon al economiei naționale

Am creat acest centru de la zero, iar când am plecat, acolo lucrau peste 1000 de ingineri.

În 1986 a început construcția Uzinei de computere din Chișinău. Conform unei decizii guvernamentale, am fost numit inițial inginer-șef, iar ulterior – director al uzinei. Dar în 1972, peste doi ani de la declararea Independenței RM, uzina de computere urma să fie reprofilată, pornind de la realitățile de după prăbușirea URSS, însă această idee nu a avut sorți de izbândă.

În 1992 începe o nouă etapă a activității mele. Pe 29 iulie 1992, prin votul majorității parlamentare, am fost ales în funcția de ministru al informaticii, informației și telecomunicațiilor (ulterior – Ministerul Comunicațiilor și Informaticii). Am lucrat acolo până în mai 1998.

Perioada de activitate în domeniul comunicațiilor, pot spune, se remarcă prin următoarele reușite: s-a realizat reforma structurală și organizațională, fiind delimitate funcțiile politice, economice și operaționale, precum și separate sectoarele, pornind de la cerințele

economiei de piață; a fost elaborat cadrul legislativ și normativ, conform recomandărilor organismelor internaționale, astfel fiind create premise reale de armonizare a legislației naționale cu cea europeană; au fost elaborate strategii și programe de dezvoltare de durată scurtă și medie, orientate spre implementarea tehnologiilor avansate și sporirea serviciilor prestate; au fost extinse serviciile prestate și lansate servicii noi, cum ar fi telefonia mobilă, digitalizarea și automatizarea rețelilor, servicii informaționale și transport de date, televiziunea multicanal etc.

În prezent suplinesc funcția de director al Reprezentanței Corporației Ericsson în Moldova, specializată în domeniul telecomunicațiilor. Ericsson reprezintă una dintre cele cinci corporații globale, iar în unele poziții deține întâietatea. Are o istorie de peste 130 de ani și prezența ei în RM nu este întâmplătoare. 2/3 din serviciile de telecomunicații care se prestează în RM au drept suport tehnologiile Ericsson. Deci sunt implicat și în

continuare în dezvoltarea domeniului și susținerea operațiilor de comunicații, lucru care îmi creează confort sufletesc.

De-a lungul vieții, continuă dl **Casian**, am avut noroc de profesori dotați care mi-au și marcat destinul. Profesorii de la UTM înscriu un capitol aparte în devenirea mea profesională.

UTM a fost școala care mi-a oferit cunoștințe teoretice, pe care le aplic în practică până în prezent. Mai mult. Pot spune că, în genere, UTM a creat baza economiei naționale. Și-a adus contribuția la pregătirea resurselor ingineresti pentru majoritatea ramurilor tehnice din economia națională. UTM a fost și continuă să fie baza resurselor umane pentru domeniile științifice nu doar în știința aplicativă, ci și în știința fundamentală.

Dl **Casian** a dorit UTM forțe creatoare în continuare, să se integreze cât mai rapid în Procesul de la Bologna. UTM să dăinuie veșnic pe pedestalul educațional.

Știre: noua catedră

Crearea unei noi catedre cu denumirea „Radiocomunicații” în cadrul FRT a fost dictată de transferul studenților și colaboratorilor Academiei de Telecomunicații și Informatică din RM la Universitatea Tehnică a Moldovei.

Șeful catedrei, dl **Ion Avram**, conf. dr., numit în funcție prin ordinul rectorului UTM la 3 iunie 2004, ne-a spus că segmentul pregătirii specialiștilor în domeniul radiocomunicațiilor este foarte actual. Comunicațiile radio capătă acum o importanță tot mai mare. Tot mai mulți cetățeni devin posesori de telefoane mobile. Acestea sunt comandamentele vieții contemporane. Nu vom uita nici faptul că piața comunicațiilor e acaparată cu pași siguri și de

Internetul mobil. Deci necesitatea radiocomunicațiilor se impune evident.

Pentru început, studenții Catedrei „Radiocomunicații” vor fi pregătiți la cele două specialități deja existente la FRT: „Telecomunicații” și „Inginerie și management în telecomunicații”. În viitor se prevede crearea unei specialități noi – „Radiocomunicații”.

Vom aminti și faptul că dl **Ion Avram** este absolvent al FRT (promoția 1979). O dovadă în plus că facultatea are temeuri puternice de calitate, iar, pe de altă parte, prin foștii săi absolvenți ea mereu se relansează spre trepte superioare.

Facultatea de Calculatoare, Informatică și Microelectronică (FCIM)

cm
yk

FCIM își are începuturile încă acum 40 de ani, odată cu excepționalul moment istoric pentru meleagul nostru – înființarea Institutului Politehnic din Chișinău.

De-a lungul acestor ani plini de muncă rodnică FCIM a dat republicii 5713 specialiști.

În prezent la facultate învață 3139 de studenți – cel mai numeros contingent între facultățile UTM. În anul aniversar 2004 au fost înscriși 728 de studenți, inclusiv 109 – la secția f/f. La facultate lucrează cu spor 225 de cadre didactice și 63 - auxiliare.

FCIM este structurată pe 7 catedre: „Mecanica Teoretică” (fondată în 1964); „Automatica” (1963); „Calculatoare” (1988); „Informatica și Limbi Moderne Aplicate” (1989); „Microelectronica și Dispozitive cu semiconductori” (1965); „Științe Socio-Umane” (1991).

La facultate funcționează Filiera Francofonă „Informatica” (1997). Diplomele absolvenților filierei sunt echivalente cu cele din țările francofone (aproximativ 60 de țări). Studenții filierei au posibilitatea să-și continue studiile în Franța, Canada etc. Anual un anumit număr de studenți își fac stagiile de practică vara în Franța.

Începând din anul universitar 2001-2002, la facultate funcționează Filiera Anglofonă „Știința calculatoarelor și electronica”.

FCIM asigură pregătirea specialiștilor în domeniile de vârf ale științei și tehnicii contemporane – știința sistemelor și calculatoarelor, electronica și comunicațiile, acestea constituind suportul viitoarei societăți informaționale.

În cadrul facultății activează 9 profesori universitari, doctori habilitați, 70 de conferențieri, doctori în știință.

Studenții au posibilitatea de a-și face studiile la specialitatea aleasă în una din limbile moderne (engleză, franceză și germană) și de a obține burse de studii în universitățile din SUA, Franța etc.

FCIM participă la realizarea multor acorduri de colaborare științifică și didactică încheiate între Universitatea Tehnică din Moldova și universitățile din alte țări.

Aceste acorduri prevăd un schimb reciproc de studenți și profesori, investigații științifice comune, coordonarea metodelor și programelor de instruire.

La dispoziția studenților se află 14 săli amenajate cu calculatoare performante, conectate într-o rețea modernă cu acces la Internet, laboratoare didactice și de cercetare dotate cu echipament modern.

În fotografie (de la stânga, rândul I): A. Balabanov – dr. hab., A. Popescu – dr. hab., O. Tcaci – șef sindicat, V. Moraru – prodecan, I. Balmuş – decan, Gh. Ciobanu – prodecan, T. Şişianu – academician, V. Şontea – șef catedră; (rândul II): E. Diaconu – metodistă, V. Dragomir – conf., veteran, M. Braga – șef catedră, B. Izvoeanu – șef catedră, M. Miglei – director Filieră anglofonă, V. Bohanostiuc – dr. hab., A. Casian – șef catedră, (rândul III): B. Varzari – șef Centru de calcul, V. Popescu – metodistă coordonator, T. Iliș – metodistă, V. Ababii – prodecan, M. Cotruc – secretar Consiliul facultății, L. Carcea – șef catedră, V. Beşliu – șef catedră, V. Gâscă – șef catedră.

Vasile Nedelciuc: rolul crucial al UTM în destinul poporului nostru

diile și în Occident și au demonstrat departe de casă sau aici că școala Politehnică de la Chișinău a însemnat un ceva valoros.

Dl Nedelciuc a absolvit Automatica și Telemecanica în 1972, apoi doctoranatura la Institutul de Aviație din Moscova și, revenind în Moldova, s-a ocupat de cercetări în informatică. A fost un timp pe post de conferențiar la FCIM, dar mai departe și-a adus obolul pe tărâmul politicii, devenind parlamentar.

Ca om politic, a promovat ideea fertilă a ridicării dimensiunii economice a republicii, căci numai astfel aspirațiile noastre naționale și politice pot avea finalitate. Chiar în mod personal dl Nedelciuc demonstrează acest postulat, căci împreună cu anumiți colegi a constituit o companie de soft, cunoscută larg în republică sub denumirea „Compuda-

va” („comp” – de la „computer”, „dava” – „cetate”).

Este o companie cu capital străin (britanic), ce prestează servicii-soft pentru Marea Britanie, Suedia, Germania. La companie lucrează peste 120 de specialiști de prima mână, inclusiv, desigur, absolvenții ai UTM. Compania aduce contribuții solide la fondul social și la bugetul de stat, iar în plan socio-umanitar a deschis și o Fundație „Compudava”, care acordă ajutoare substanțiale prin donarea de calculatoare – deja 3 spitale mari din republică au primit 200 de calculatoare, iar în continuare se prevede un ajutor similar – calculatoare – pentru încă 8 spitale și 20 de școli-internat.

Acțiunile umanitare ale Companiei „Compudava” se extind și pe domeniul didactic – cursuri gratuite de tehnologii noi pentru studenții-informaticieni, care vor să atingă nivele mai înalte, precum o cere tot mai

exigent piața occidentală.

Absolventul UTM, dl Vasile Nedelciuc, precum se vede, se arată ca o personalitate completă bine pregătită și pe plan profesional, managerial, socio-uman și politic. UTM se mândrește pe bună dreptate cu absolvenții săi.

În acest sens dl Nedelciuc a pomenit cu sentimente frățești pe profesorii și colegii săi de la UTM: regretatul Severin Rotaru, fost șef catedră; Vasile Gâscă, șef catedră, conf. dr.; Aurel Marinciuc, fost decan, conf. dr., și mulți colegi-lectori care continuă apostolatul deșteptării neamului.

Înțelegând că această Companie „Compudava” este un punct forte în tânăra noastră economie, dl Nedelciuc speră și dorește, precum a spus, ca în Moldova să existe cât mai multe asemenea „Compudave” și cu ajutorul UTM fie că vom ajunge acolo.

Știre: echipa premiata

În perioada 24-29 mai 2004 în orașul Suceava, România a avut loc tradiționalul Concurs Internațional Studentesc HARD&SOFT, la care a participat și echipa UTM în următoarea componență: Alexandru Mereacre – căpitanul echipei, Maxim Pisarenco, Radu Vasilașcu și Grigore Moisei. Antrenor al echipei a fost conferențiarul Catedrei Calculatoare Victor Ababii. Componența echipei a fost stabilită în baza rezultatelor unui concurs similar, organizat la UTM, Catedra Calculatoare.

Dl Vasile Gâscă, conf. dr., șeful catedrei Calculatoare, ne-a comunicat că la concurs au participat zece echipe din patru țări – România, Ucraina, Serbia și Muntenegru, Republica Moldova. La totalizarea rezultatelor concursului echipele participante trebuiau să demonstreze în fața juriului și a publicului produsele tehnice și programele elaborate pe parcursul a cinci zile de concurs. Președinte al juriului în acest an a fost profesorul universitar Timothy Hall de la Universitatea Limerick din Irlanda. Pentru a face mai obiectivă totalizarea rezultatelor a fost creat și un juriu de alternativă format din reprezentanți a trei țări. În urma totalizării rezultatelor echipa UTM a obținut Premiul Special al juriului de alternativă și al publicului.

Rolul și locul Universității Tehnice în destinul poporului nostru este crucial, spune dl Vasile Nedelciuc, președintele Consiliului director al companiei cu capital străin „Compudava”, parlamentar al RM, fost absolvent al UTM. Acest rol rezultă din amarul fapt că după cel de-al doilea război mondial Basarabia – Republica Moldova a rămas literalmente fără intelectualitate. Toate persoanele cu studii superioare în diferite domenii au fost fie exterminate, fie deportate sau alungate în alte țări de regimul totalitar. Prin urmare, apariția în 1964 a unei instituții de învățământ superior ingineresc la Chișinău a avut darul de a reda poporului

nostru capacitatea de a renaște.

Institutul Politehnic, așadar, a contribuit fundamental an de an la formarea unei intelectualități tehnice noi, aceasta la rândul său punând umărul la constituirea mediului necesar proliferării culturii și conștiinței naționale. Chiar dacă la constituirea Institutului Politehnic de la Chișinău au contribuit într-un fel sau altul multe persoane aduse din afară, materialul uman, aluatul, plămada a fost totuși din băștinași.

Politehnica chișinăuiană a avut un rol activ în deșteptarea conștiinței naționale în dezvoltarea economiei și tehnologiilor pe meleagul moldav. Foarte mulți absolvenți ai UTM, după destrămarea URSS, și-au continuat stu-

Facultatea de Tehnologie și Management în Industria Alimentară (FTMIA)

În fotografie (de la stânga, rândul I): A. Lupașco – șef catedră, A. Verejan – prodecan, R. Sturza – prodecan, Iu. Țurcan – șef laborator, V. Amarîi – șef catedră, O. Deseatnicov – secretar consiliul științific; (rândul II): V. Chiaburu – prodecan, A. Bălănuță – șef catedră, A. Antonovici – șef catedră, Gr. Musteață – decan, P. Tatarov – șef catedră, Iu. Subotin – prodecan.

FTMIA are ca an de întemeiere 1964, odată cu înființarea Institutului Politehnic din Chișinău (IPC).

În 40 de ani FTMIA a pregătit 7240 de specialiști. Contingentul de studenți la ora aniversării a 40 de ani a UTM numără 1822, iar în anul universitar 2004 la FTMIA au fost înscriși 558 de studenți nou-veniți, inclusiv 150 – la secția fără frecvență.

La FTMIA își depun eforturile didactice 105 cadre universitare și 46 - auxiliare. Cadrele universitare au trecut perfecționarea în SUA, Belgia, Franța, Italia, Portugalia, Ungaria, Bulgaria, România.

Facultatea este structurată pe 7 catedre:

Chimie (fondată în 1964); Oenologie (1965); Tehnologia Conservării (1964); Tehnologia și Organizarea Alimentației Publice (1977); Procese, Aparare, Tehnologia Panificației și Cerealelor (1964); Tehnologia Substanțelor Zaharoase (1996); Limbi Moderne (1964).

În cadrul FTMIA funcționează Filiera Francofonă „Technologies Alimentaires” (1997). La filieră predau profesori din RM și din țări străine.

Facultatea dezvoltă cu succes studiile postuniversitare de masterat, unde alături de profesorii noștri predau și profesorii din Franța, Belgia etc.

Alma Mater – UTM

Dna Ludmila Cichir, absolventă a FTMIA (2000), acum e șef de laborator la întreprinderea mixtă moldo-franceză „Laco-Alphatec”. Ca și alți absolvenți ai UTM, s-a bucurat nespus că este solicitată să spună câteva cuvinte cu ocazia aniversării a 40-a a UTM.

Da, zice D-sa, numai bune-bune cuvinte avem față de Alma Mater. Asta o demonstrează viața: absolvenții UTM lucrează cu succes în diferite posturi. De exemplu, întreprinderea noastră „Laco-Alphatec” este condusă de absolventul UTM, dl Gheorghe Arpentin, doctor habilitat. „Laco-Alphatec” este o instituție cu caracter științifico-tehnologic în domeniul enologiei (știința care studiază tehnologia producerii și conservării vinurilor) cu diferite domenii: consultații enologice, analize fizico-chimice și microbiologice, cercetări în enologie, asistență în producție, utilaje

de laborator.

Instituția aceasta de bun prestigiu pentru Moldova, țară vini-viticolă, este asigurată cu cadre anume de UTM. Lucrează aici 12 absolvenți de la FTMIA, oameni cu o deosebită calificare, căci „Laco-Alphatec” trebuie să fie la curent cu toate dezvoltările și noile tehnologii în vinificație, precum și metodele analitice din întreaga lume.

Moldova, se știe, are ca articol principal de export – vinurile. Deci pentru calitatea acestui produs trebuie să muncim cu ardoare. Aici își aduce aportul și „Laco-Alphatec” prin cadrele sale științifice – absolvenții UTM. Legăturile instituției date cu diferitele firme-podgorii din Moldova sunt multiple. De exemplu, „Podgoria Dunării” de la Cahul este ajutată de „Laco-Alphatec” în tema producerii vinurilor roșii seci de calitate superioară cu aplicarea materialelor adjuvante noi (enzime, levuri seci

active, bacterii, malolactice, surse alternative de stejar nobil – microdoaje).

La capitolul „extern” instituția are legături cu Bielarus, Ucraina, Rusia, Franța, Chile, Germania și România.

Legăturile cu Alma Mater

sunt constante: șeful „Laco-Alphatec”, dl Gheorghe Arpentin, predă la Filiera Francofonă de la FTMIA. Studenții de la FTMIA trec practica la „Laco-Alphatec”. Consultațiile reciproce sunt elementul natural de muncă spre binele

republicii, poporului.

La cei 40 de ani victorioși ai UTM foștii absolvenți își apleacă fruntea plină de recunoștință și își exprimă mândria pentru Înalta Școală de Inginerie – UTM, recunoscută în țară și în lume.

Știre: colaborare internațională

După cum am aflat la Filiera Francofonă, o delegație a FTMIA (J. Ciumac – directorul Filierei Francofone, P. Tatarov – șeful Catedrei „Tehnologia conservării” și A. Bălănuță – șeful Catedrei „Enologie”) a efectuat recent o vizită de lucru în Franța și Belgia în cadrul proiectului TEMPUS „Masterat în calitatea și securitatea alimentelor”. Obiectivul vizitei a fost studierea organizării instruirii postuniversitare (masterat) la mai multe instituții de învățământ superior din Franța (ENSA Rennes, ENITIAA Nantes) și Belgia (Universita-

tea Gent). Au fost vizitate și o serie de laboratoare științifice de la Institutul Național de Cercetări Agroalimentare din Franța, secțiile Rennes și Nantes.

A fost colectat un set important de documente care vizează mai multe aspecte ale instruirii în masterat în domeniul alimentar din universitățile UE, au fost punctate unele căi de intensificare a cooperării didactice și științifice.

În fotografie (de la stînga, rîndul I): V. Bulgaru, șef catedră; S. Salamatova, prof consultant; A. Scripcenco, șef catedră; S. Balan, șef catedră; (rîndul II): V. Bagoev, conf.; M. Malcoci, prodecan; N. Catană, metodistă; N. Murzacov, metodistă; E. Musteață, șef catedră; C. Spînu, decan.

Instruirea cadrelor ingineresti pentru industria ușoară a RM a început în 1989, la Facultatea de Tehnologie a Institutului Politehnic din Chișinău, unde în 1991 a fost fondată prima catedră de profil – Catedra de Tehnologie și Construire a Confeecțiilor, în frunte cu dna Svetlana Salamatova, conf. dr.

În 1995, prin decizia Guvernului RM, a fost fondată FIU în cadrul UTM.

Astăzi instruirea inginerescă se efectuează la 6 specializări ale profilului „Tehnologia Industriei Ușoare”.

Până în prezent au fost pregătiți cca 1000 de ingineri, apți să lucreze în întreprinderile de profil din țară și din străinătate, precum și să-și lanseze propriile afaceri în specialitate.

În anul universitar 2004 în familia FIU au venit încă 416 studenți, inclusiv 209 – la secția fără frecvență.

FIU pregătește cadre ingineresti de înaltă calificare la profilul „Tehnologia Industriei Ușoare”, specialitățile „Modelarea și tehnologia confeecțiilor din țesături”, „Modelarea și tehnologia confeecțiilor din piele și înlocuitori”, „Modelarea și tehnologia tricotaajelor”, „Tehnologii poligrafice”, specialitatea „Inginerie și management” cu opțiunea „Inginerie și management în industria ușoară”, la profilul „Design”, specialitatea „Design vestimentar”.

Facultatea dispune de laboratoare înzestrate cu tehnică modernă, în care studenții își desăvârșesc aptitudinile și cunoștințele obținute în cadrul cursurilor teoretice, devenind specialiști de performanță în domeniile proiectării artistice, proiectării ingineresti și fabricației tehnologice a îmbrăcăminte, prezentării de modă, managementul firmei, procese tehnologice în industria poligrafică.

Instruirea se efectuează atât la studii de zi, cât și la fără frecvență.

Grație numărului considerabil de oferte de locuri de muncă în economia RM, toți absolvenții facultății sunt încadrați cu ușurință în unitățile de producție de profil din republică.

FIU se fortifică prin absolvenții săi

Dna Stela Balan, doctor-inginer, în prezent deține postul de șef al Catedrei „Modelarea confeecțiilor din țesături și tricoturi”. Dar acum 10 ani, în 1994, era studentă-absolventă a facultății, la care acum îndrumă-instruiește alte generații de studenți.

Fosta studentă, prin eminența sa la studii, devine profesoară tot aici. Prin urmare, facultatea renaște mereu și mereu prin absolvenții săi.

... În 1995 trebuia să se înființeze Facultatea de Industrie Ușoară în cadrul UTM. Vor trebui cadre pentru formarea noilor catedre. De unde să le iei? Facultatea și le crește din propria ființă. Deci tânăra **Stela Balan** este invitată imediat după absolvire, în 1994, la catedră, în postul de lector-asistent. Iar peste o lună-două, tot în 1994, este trimisă la studii mai departe – la doctorantura din Iași. Și nu numai ea, una. Mai plecau la această doctorantură și colegile sale – **Luminița Bernaz** (Drăguțan) și **Mihaela Bogatu**, astăzi și dumnealor profesoare la FIU. Se înțelege că peste anii afectați pentru doctorantură facultatea primea înapoi în rândurile sale deja trei profesoare cu

pregătire excelentă, putea deci să completeze anumite „ferestre” în statele necesare ale catedrelor.

Fosta studentă **Stela Balan** lucrează astăzi alături de fosta ei doamnă profesoară **Neonila Siroș** – un moment semnificativ în cadrul ideii de renaștere perpetuă a facultății.

După „valul” I al absolvenților au urmat altele. La doctorantură, și tot la Iași, ajutor frățesc pentru care mulțumirile facultății vor dăinui mereu, au plecat mai apoi drele și dnele **Irina Tutunaru**, **Constanța Ciobanu**, **Marcela Irovan**, **Jana Rădvan** ș. a. An de an se duceau și veneau la Iași și în alte centre universitare din România, Rusia, Ucraina tinerele cadre, încât astăzi marea majoritate din cele peste 60 de cadre didactice sunt tocmai studențele-absolvente din acești glorioși ani de funcționare a Facultății de Industrie Ușoară din cadrul UTM.

Nivelul științifico-didactic crește an de an, pentru că fostele studente-absolvente,

acum profesoare, susțin teze, dețin titlurile corespunzătoare.

Dna **Stela Balan** ține să-și exprime sentimentele de recunoștință față de profesorii săi de la doctorantura ieșeană, dnii **Mitu Stan**, conducătorul de de teză și **Constantin Preda**, profesor-îndrumător.

Toate facultățile UTM renasc mereu în felul acesta prin absolvenții săi prin masterat-doctorantură-stagii. Izvor necesecat de cadre, de vigoare universitară.

Șirul generațiilor: ei m-au instruit pe mine, eu îi instruiesc pe alții... Astfel răsare și sentimentul de patriotism pentru facultate, universitate, țară.

Știre: blocuri noi de studii

În pitorescul mediu verde din strada Academician Sergiu Rădăuțan, unde se află Facultatea de Industrie Ușoară, studenții și dascălii lor au primit cu mare bucurie încă 2 blocuri noi – spații de studii.

Într-adevăr, e o mare bucurie, deoarece condițiile de studii s-au îmbunătățit mult. Impresionează luminozitatea culorilor liniștitoare, fapt important la o facultate de orientare artistică, pentru care gamele cromatice formează esența studiului și creației.

La FIU marea majoritate a studenților o reprezintă genul frumos și deci varietatea coloristică pe care o admiri și în florile sădite în jur completează feeria picturală a unui mediu vivace plin de tineret studios.

Landșaftul la FIU este o componentă indispensabilă a formării tinerilor specialiști.

Facultatea de Construcții, Geodezie și Cadastru (FCGC)

În fotografie (de la stânga, rândul de jos): E. Olaru, șef catedră; I. Ciupac, decan; A. Busuioc, secretară decanat; S. Coreiba, prodecan; T. Lepșii, metodistă; (rândul de sus): Gh. Moraru, șef catedră; I. Boicu, prodecan; T. Sanduță, șef catedră; V. Toporeț, șef catedră; Gh. Taran, șef catedră; V. Grama, șef catedră.

UTM – a doua casă părintească

Mă bucur că am absolvit Universitatea Tehnică din Moldova, și anume FCGC, specialitatea „Construcții civile și industriale” (1975), ne spune cu o deosebită satisfacție dl Mihai Severovan, președinte al Comisiei pentru ecologie și gospodăria comunală în cadrul Consiliului municipal Chișinău.

Îndată după absolvire, a fost repartizat în calitate de inginer pe șantierul Spitalului Republican din Chișinău. Apoi, s-a aflat în comitetul învățământului profesional-tehnic responsabil de construcția școlilor profesional-tehnice.

În 1979 a fost ales vicepreședinte al Comitetului executiv al actualului sector Buiucani, municipiul Chișinău. În 1987 devine viceministru al gospodăriei locativ-comunale. În 1989 – președinte al Comitetului executiv orașenesc Chișinău. În 1992 – ministru al serviciilor comunale și exploatarea fondului de locuințe. În 1997, în urma fuzionării acestui minister cu Departamentul Arhitectură și Con-

strucții, a fost numit ministru al dezvoltării teritoriului, construcțiilor și gospodăriei comunale, funcție pe care o deține până în 1999.

Diversele funcții și muncă respectivă în instituțiile locale și centrale în cazul absolventului Mihai Severovan exprimă în felul lor buna pregătire profesională și civică, pe care i-a inoculat-o UTM prin specialitatea atât de cerută socialmente, precum e „Construcții civile și industriale”.

Un inginer-constructor simte și știe în profunzime necesitățile localității și ale populației. Nimic nu-ți poate crea o plăcere sufletească mai mare decât faptul că ai pus și tu umărul la îmbunătățirea lucrărilor, situațiilor, reflectează dl Severovan. Părerea dlui e că tinerii absolvenți ai liceelor care decid să vină la UTM au o perspectivă aparte, nu doar

pe plan material, ci și moral. Omul nu muncește doar pentru bani, ci și pentru suflet.

UTM pentru dl Mihai Severovan a fost și rămâne o a doua casă părintească. Față de profesori are sentimente filiale și vrea să-i știe întotdeauna la fel de performanți ca în răstimpul acestor 40 de ani, începând cu primul rector, dl Sergiu Rădăușan până la actualul – dl Ion Bostan, care știe să mențină flacăra cunoștințelor mereu aprinsă.

„Mulți ani și perspective mereu mai largi celei care este și va fi mereu Universitatea Tehnică a Moldovei”, - a urât în final fostul absolvent al UTM Mihai Severovan.

Pregătirea inginerilor în domeniul construcțiilor s-a început pentru prima dată în RM în 1959, la Facultatea de ingineri-tehnicieni din cadrul Universității de Stat din Chișinău. În 1964, în baza acestei facultăți a fost fondat Institutul Politehnic cu 5 facultăți, inclusiv facultatea de ingineri-constructori și au fost pregătiți până în prezent 9784 de ingineri-constructori, geodezi, ingineri-evaluatori și economiști, care activează în diverse ramuri ale economiei naționale și peste hotare.

Actualmente în cadrul facultății își fac studiile peste 1330 de studenți.

La facultate funcționează 5 catedre de specialitate și una generală, la care activează 69 de profesori, între care: 3 prof. univ., dr. hab., și 37 de conf. univ., dr. ing.

Facultatea dispune de o bază materială bună, înzestrată cu utilaj modern:

- Săli de curs;
- Centre de calcul;
- Laboratoare metodice și de cercetări;
- Laborator de încercări ale articolelor și elementelor de construcții;

• Laborator de încercări ale materialelor de construcții la acțiunea sarcinii și a temperaturii de scurtă și lungă durată;

• Laborator de metrologie, tenso-metrie și măsurări prin ultrasunet;

• Laborator de tehnologii moderne în construcții;

• Laborator de geodezie, topografie, fotogrammetrie și altele;

• Laborator de analiză a materialelor geologice;

• Laborator de încercări ale solurilor pentru fundații;

• Laborator de evaluare a bunurilor imobile înzestrat cu utilaj de ultimă performanță;

• Sală de sport.

Vizavi de corpul de studii al facultății se află căminul studențesc.

La facultate funcționează doctorantura, care asigură perfecționarea postuniversitară a specialiștilor din universități, centre de cercetări și de producție la specialitățile:

- Elemente de construcții;
- Mecanica corpului solid;
- Mecanica structurilor;

- Tehnologia în construcții;
- Evaluarea bunurilor imobile;
- Geologia inginerescă.

Facultatea are foarte bune relații de colaborare cu:

- Universitatea Tehnică de Construcții, București;
- Academia de Științe Economice, București;
- Universitatea Tehnică „Gh. Asachi”, Iași;
- Universitatea Tehnică, Cluj-Napoca;
- Universitatea „Transilvania”, Brașov;
- Universitatea Tehnică, Timișoara;
- Universitatea de Construcții, Odesa;
- Universitatea de Construcții, Kiev;
- Universitatea de Construcții, Moscova;
- Universitatea de Construcții, Sankt Petersburg;
- Școala Superioară de poduri și șosele, Paris;
- Colegiul Regal din Marea Britanie;
- Școala Regală Tehnică din Suedia.

Știre: proiectul „TEMPUS” – o nouă specialitate

„Un moment îmbucurător pentru Catedra „Geodezie, Cadastru și Geotehnică” este că ni s-a aprobat proiectul „TEMPUS” cu o durată de 2 ani (1 septembrie 2004 – 1 iulie 2006)”, - ne informează entuziasmat dl Vasile Grama, șeful catedrei.

Proiectul ține de organizarea unei specialități noi, care se va numi „Tehnologii informaționale geografice”.

Pentru realizarea proiectului este prevăzută suma de 298 mii de euro, acoperind trei activități principale:

- pregătirea actelor necesare pentru constituirea unei specialități noi (planuri de studii, programe de învățământ, indicații metodice, literatură);

• instruirea personalului în anumite domenii de specialitate: delegarea profesorilor în grupuri a câte 10 persoane, începând cu luna noiembrie 2004 la Stockholm (Suedia) pentru instruire. Apoi va urma Franța cu module de aplicații practice la diferite companii de profil. În final, specialiști din Franța și Suedia vor veni la UTM în vizite de instruire locală.

• Dotarea unui laborator de specialitate cu aparate informaționale geografice. Laboratorul e prevăzut pentru 10 calculatoare cu toate accesoriile necesare.

Facultatea de Urbanism și Arhitectură (FUA)

În fotografie (de la stînga, rîndul de jos): M. Andriuță, dr.hab.; P. Arnăut, prodecan; N. Grozavu, decan; M. Vangheli, șef catedră; I. Bumbu, dr. hab.; N. Tîfoi, metodistă; (rîndul de sus): V. Lungu, prodecan; S. Calos, șef catedră; S. Andrievschi, conf. univ.; A. Izbîndă, șef catedră; P. Vîrlan, secretar Consiliul facultății; L. Draciuc, metodistă; N. Ciobanu, șef catedră; Vl. Gaițaș, șef catedră; L. Bejan, metodistă.

Facultatea de Urbanism și Arhitectură a luat ființă în 1972, în cadrul Institutului Politehnic din Chișinău (IPC) cu responsabila misiune de a pregăti specialiști de înaltă calificare în domeniul arhitecturii și serviciilor comunale.

În prezent la FUA funcționează 6 catedre de profil cu 10 direcții de specializare pentru arhitecți, designeri și ingineri la toate formele de studii – zi, fără frecvență și serală.

Pe parcursul anilor universitari au absolvit FUA 6497 de tineri specialiști.

În anul universitar 2004 – 2005 la FUA învață 2362 de studenți. În anul universitar 2004 aflorul de tineri dornici de a studia la FUA a fost mult mai mare ca în anii precedenți, constituind 789 de persoane, inclusiv 148 la secțiile fără frecvență și serală.

FUA pregătește arhitecți, ingineri și conducători de lucrări care concep construcțiile și le realizează, le întrețin, le consolidează și le modernizează. Locuințe, amenajări ale teritoriului, instituții de învățământ, spitale, policlinici, centre de cultură și de sport, hoteluri,

construcții pentru industrie și agricultură, magazine, centrale energetice, drumuri, străzi, căi ferate, poduri, autostrăzi, castele de apă, rezervoare, garaje subterane, rețele și utilități, alimentări cu apă, rețele electrice și termice, gazoducte, lucrări cu caracter edilitar și multe altele reprezintă domeniile în care absolvenții FUA se afirmă, lăsându-și amprenta în istoria țării.

Activitatea de creație a studenților este susținută de proiectarea asistată de calculator, în cadrul căreia studenții au posibilitatea să utilizeze rețelele de calculatoare, serviciile Internet, să simuleze procesele pentru a efectua analize profunde și a stabili soluții optime.

Creația tehnică și artistică merg mână în mână cu cercetarea. Pentru investigațiile necesare FUA dispune de o bază importantă de cercetare, fiind susținută în această direcție de uniunile de creație din RM și de întreprinderile specializate în domeniu.

Arhitecții și inginerii pregătiți la FUA, UTM, sunt specialiști de elită, recunoscuți nu numai în interiorul țării, dar și peste hotare.

Valentin Isac - absolvent FUA

În anii 1968 – 1973 și-a făcut studiile la Facultatea de Urbanism și Arhitectură a Institutului Politehnic "S.Lazo" din Chișinău, specialitatea Arhitectură.

După absolvirea facultății activează în calitate de arhitect în institutele de proiectare "Urban-proiect" și "Chișinău-proiect".

În 1981 este numit în funcția de arhitect-șef în primăria

or. Bălți.

Din anul 1984 activează în calitate de arhitect-șef de proiect, arhitect-șef și alte funcții de conducere în Institutul de proiectare "Kiev-proiect".

Actualmente deține funcție de director al Institutului de proiectare "Kiev-proiect-5", este arhitect emerit al Ucrainei, membru al Uniunii Arhitecților

din Ucraina.

În 2003 devine laureat al Premiului de Stat în domeniul arhitecturii (Ucraina). Este membru corespondent al Academiei de Arhitectură din

Ucraina, profesor de arhitectură al Academiei Internaționale de Arhitectură, este decorat cu ordinul "Cavaler al științei și Artei" (Ucraina).

Știre: expoziție permanentă

Șeful Catedrei „Ecotehnie, Management, Ecologie și Inginerie a Apelor „UNESCO-Cousteau”, dl Sergiu Calos, ne-a demonstrat expoziția permanentă „Tehnologii noi în domeniul sistemelor de alimentare cu apă, canalizare și protecția apelor”. Expoziția conține mostre de armături, conducte din materiale noi (polietilenă, PVC, polipropilenă, metaloplast, conducte polimerice cu fibre de sticlă tip Hobas), aparate de măsurat și control, aparate de reglare a presiunii, pompe pentru pomparea apei uzate etc.

Donatori ai acestor exemplare unice sunt firmele: „Eurotrop” (Germania), „Krammer armaturen” (Austria), „Hawle armaturen” (Germania), „Novum” (Austria), „Seba KMT” (Germania), „Romold” (Austria), „Wavin” (Olanda), „Rehau” (Austria), cu care dl Calos a stabilit relații de colaborare și prietenie prin intermediul Rețelei Internet. Catedra EMEIA „UNESCO-Cousteau” întreține relații de colaborare și cu Asociația Română a Apei, cu SA „Moldova Apă-Canal”.

Expoziția va fi deschisă permanent pentru profesorii și studenții catedrei, precum și pentru angajații întreprinderilor SA „Moldova Apă-Canal” din întreaga republică.

Recent dl Calos a revenit dintr-o vizită de documentare la firmele menționate, unde a acumulat un valoros set de materiale: 60 de CD-uri și manuale pentru studenți. De asemenea, Catedra EMEIA „UNESCO-Cousteau” a mai obținut drept donație de la firma „Water Cad” (SUA) 4 exemplare de manuale „Proiectarea și managementul sistemului cu apă”, prevăzute pentru procesul de studii.

La catedră au fost elaborate recent două manuale: „Bazele Ecologiei Generale” (de Iacob Bumbu) și „Rețele de distribuție a apei” (de Sergiu Calos, Mihaela Anca Contașel, Lilian Balmuș).

Facultatea de Inginerie Economică și Business (FIEB)

În fotografie (de la stânga): A. Cojuhari, șef catedră; I. Blaj, șef catedră; N. Țurcanu, decan; T. Manole, șef catedră; A. Gangan, prodecan.

Facultatea de Inginerie Economică și Business (FIEB), deschisă la UTM în 2004, este, de fapt, continuatoarea tradițiilor de învățământ economic superior de la Facultatea de Economie, care a funcționat în cadrul Institutului Politehnic din Chișinău (IPC) chiar de la înființarea acestuia – 1964.

În 1976 Facultatea de Economie fusese transferată la Universitatea de Stat din Moldova, dar la Institutul Politehnic rămăneau să-și continue activitatea catedrele responsabile pentru specialitățile economico-ingineresti în industrie, construcții, transport și alte aspecte ale economiei naționale.

În anii 1964-1976 Facultatea de Economie a IPC a pregătit 6193 de economiști și ingineri-economiști (3245 – secția de zi; 2147 – secția f/f; 801 – secția serală).

În cadrul FIEB acum și-au început activitatea 4 catedre: Teoria Economică și Marketing (fondată în 1964); Economie și Management în Industrie (fondată în 1967); Economie și Management în Construcții (fondată în 1969); Finanțele și Contabilitatea Firmei (fondată în 2004).

FIEB dispune de 59 de cadre didactice și 10 cadre auxiliare.

Contingentul de studenți la FIEB – 1075.

În anul admiterii-2004, anul (re)-deschiderii Facultății de Economie și Business, au fost înscriși 399 de studenți nou-veniți, inclusiv 131 la secția fără frecvență.

FIEB pregătește cadre la specialitățile și opțiunile: Management (opțiunile – Economie și Management în Industria Alimentară, Economie și Management în Construcții, Economia și Managementul Firmei); Marketing (opțiunea – Marketing în Industrie); Finanțe (opțiunea – Contabilitatea în Construcții); Relații Economice Internaționale.

Întreprinderea acceptă propunerile licențiatului UTM

Asupra tezei de licență cu tema „Restructurarea financiară la SA „Vinuri – Ialoveni” absolventa Silvia Botnari, îndrumată de dna Larisa Bugaian, conf. dr. la Catedra „Economie și management în industrie”, a efectuat laborioase cercetări economice timp de vreun an. Întreprinderea se află într-o situație economică destul de slabă, dar imaginea ei în ansamblul economic al republicii până nu demult era destul de substanțială: sunt cunoscute vinurile de tip „Heres”, produse la Ialoveni.

Licențiată **Silvia Botnari** consideră că slăbirea economică a întreprinderii este cauzată de prea marea cotă-parte – 60 la sută – pe care o deține statul. Se cere a mări tocmai celălalt „procent”, cel al privatizării, adică a se găsi un investitor serios, care ar putea impulsiona în viitorul apropiat rentabilitatea întreprinderii. E drept că numai interesul poate „ademeni” un investitor, deci trebuie găsit acest interes. Întreprinderea e supusă acum procesului de privatizare, însă acest lucru cere timp. Până atunci, licențiată în economie a UTM, **Silvia Botnari**, a propus o serie de măsuri privind

restructurarea financiară a întreprinderii, fapt care va mări și atractivitatea ei pentru eventualii investitori.

S-a propus, de exemplu, vânzarea activelor (fonduri fixe), care nu se utilizează. Este vorba de o bună parte a utilajului. S-a cercetat că acest utilaj este solicitat pe piață, deci este vandabil. Sumele obținute ar putea achita datoriile creditoare.

S-a mai propus sporirea volumelor de vânzări cu cca 50%, fapt ce va conduce la obținerea banilor care pe ansamblu vor scădea costurile de producere. Volumul de vânzări poate fi mărit, deoarece cercetările au demonstrat că solicitările din partea clienților sunt mari, iar, pe de altă parte, secția de marketing creată la întreprindere are tocmai efectul pozitiv de largire a solicitărilor de cumpărare.

S-a mai propus în continuare un șir de măsuri organizatorice: reducerea personalului de administrare; darea în arendă a frumoasei și voluminoasei săli de festivități, care însă stă nevalorificată; prestarea de servicii în atelierul mecanic al întreprinderii, acesta fiind în stare bună, dar fără funcționare intensă; prestarea unor servicii

mult mai largi și în parcul auto, ale cărui mașini și mecanisme, multe la număr și funcționale, mai mult staționează, în timp ce gospodăriile viticole din raion așteaptă asemenea servicii etc. Toate acestea vor spori volumul mijloacelor circulante – punctul cel mai slab al întreprinderii.

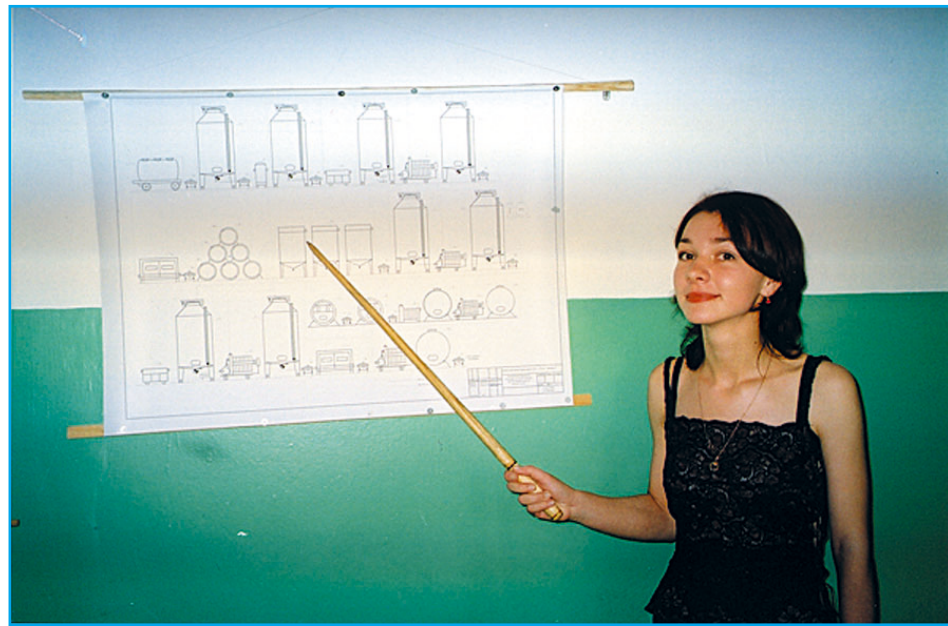
Dna **Larisa Bugaian**, conducătoarea proiectului de diplomă, subliniază gradul înalt de pregătire economică al absolventei. Prin propunerile de restructurare financiară a în-

treprinderii, absolventa a ajuns tocmai în inima intereselor tuturor lucrătorilor de acolo, deci i-a stimulat, și acum se prevede ca procentul privatizării să se mărească mult, adică investitorii vor veni și întreprinderea va renaște.

Este de remarcat că dna **Larisa Bugaian**, pe lângă munca de bază la catedră, mai lucrează paralel și în cadrul unui proiect „Bispro” (dezvoltarea businessului mic și mijlociu), finanțat de SUA pe linia cunoscutului program USAID.

Subliniem acest fapt ca foarte pozitiv, căci profesorul este la curent cu viața economică a republicii, o cunoaște prin munca proprie, deci are ce spune și studenților, a influențat în modul cel mai pozitiv și asupra calității de pregătire a absolvenților de la FTMIA, inclusiv a absolventei **Silvia Botnari**.

Proiectul de diplomă cercetat de **Silvia Botnari** va fi aplicat în mare măsură la întreprinderea SA „Vinuri – Ialoveni”.

Știre: pasul e sigur

DI Nicolae Țurcanu, decanul celei mai tinere facultăți a UTM, ne-a declarat că pasul de start la prima admitere la facultate s-a realizat cu succes. În anul I au fost înmatricu-

lați cca 400 de tineri. Pe baza unui acord dintre FIEB (UTM) și Universitatea Municipală din Moldova, cca 40 de studenți își vor continua studiile prin transfer la specialită-

țile: „Relații economice internaționale” și „Managementul firmei”. În total, în anul de studii 2004-2005 la FIEB au fost înmatriculați 1200 de studenți.

Este îmbucurător și faptul că s-a reușit reparația spațiilor a 4 catedre și a decanatului în corpul de studii nr. 10. În curs de renovare se află și Centrul de calcul.

Constituită în anul 1964, odată cu întemeierea Institutului Politehnic, Biblioteca UTM este principala subdiviziune în cadrul instituțiilor de învățământ tehnic din Moldova.

Biblioteca centrală are biblioteci-filiale la facultăți, ceea ce permite o organizare logică și clară a accesului la informație, o servire specializată. În 2500 de metri pătrați sunt amplasate 8 săli de lectură pentru 350 de locuri, săli de referință, ediții speciale, colecție științifică, beletristică, 8 servicii de împrumut.

Beneficiind de sprijinul rectoratului, fondul de documente al bibliotecii se îmbogățește an de an prin achiziționarea publicațiilor de specialitate, editate în țară și străinătate, prin schimb intern și internațional, proiecte, donații, lucrări tipărite la UTM.

Biblioteca este membru al Asociației Bibliotecarilor din Moldova, partener al Consorțiului format din 16 biblioteci, participant la proiecte comune: „EIFL Direct Moldova – livrarea bazelor de date EBSCO”, „Fonduri documentare de bază”, „SIBIMOL – Sistemul Informațional Integrat al Bibliotecilor din Moldova”, „Dezvoltarea și implementarea modelului de furnizare a literaturii științifice pentru cercetătorii din țările CSI”.

Biblioteca întreține relații de colaborare cu centre informaționale din țară și de peste hotare: Agenția Universitară a Francofoniei, Ambasada Statelor Unite ale Americii, Consulatul Britanic, cu biblioteci și edituri din Franța, România, Marea Britanie, Olanda, Germania, SUA, țările CSI.

Biblioteca UTM servește 14000 de beneficiari, dintre care 12600 de studenți. Zilnic biblioteca este vizitată de 1300-1800 de cititori, care împrumută aproximativ 3000 ex. publicații. Anual biblioteca achiziționează 1,5-1,8 mii de titluri cărți, care, împreună cu alte documente, constituie 20-25 mii de exemplare intrări. Depozitele bibliotecii teaurizează 1 mln.152 mii de publicații în limbile română, rusă, engleză, franceză, germană ș. a. Fondurile bibliotecii cuprind o mare varietate de documen-

În fotografie (de la stânga, rândul I): V. Gordea – șef filiala FCGC; L. Sajin – șef filiala FIU; V. Gâscă – șef filiala FUA; L. Popov – șef serviciu; O. Carpenco – șef oficiu; D. Dabija – șef filiala FTMLA; Z. Stratan – director bibliotecă; (rândul II): T. Suman – șef serviciu; A. Ianachevici – șef filiala FIU; A. Rusu – șef serviciu; E. Adașan – șef serviciu; O. Cernev – șef serviciu; A. Sârbu – șef filiala FIMM și FIMCM; E. Muncescu – șef filiala FCIM

te: monografiile, manuale, cursuri, tratate, enciclopedii, dicționare, standarde, documente normative, ediții speciale, ziare, reviste, anuare din toate domeniile științei și tehnicii. Este practic schimbul interbibliotecar și internațional de publicații cu biblioteci din țară și de peste hotare.

Sistemul de regăsire a informației

permite orientarea rapidă în masivul informațional. Biblioteca deține sistemul tradițional de cataloage și fișiere, catalogul electronic, ediții de informare și referințe și serviciul de asistență informațională.

În bibliotecă funcționează rețeaua automatizată cu utilizarea pachetului integrat de bibliotecă „Q-Series”. Ea

permite prelucrarea analitico-sintetică a documentelor (completarea, clasificarea), servirea beneficiarului în regim automatizat.

Biblioteca beneficiază de acces prin INTERNET la baze de date EBSCO, ce includ mai bine de 7000 de titluri de reviste cu text integrat, baze de date ale revistelor referative VINITI, variate sur-

se informaționale ale bibliotecilor din diferite țări.

În bibliotecă activează 50 de specialiști de înaltă calificare, majoritatea absolvenți ai Facultății de Biblioteconomie a USM.

În fotografie (de la stânga): B. Constantinov – șef catedră, A. Pendus – director, A. Donschih – director-adjunct, E. Cernega – șef catedră, L. Gabura – șef catedră, Gh. Codreanu – șef catedră, I. Ghemu – director-adjunct.

Începând cu 1 iulie 2000, în baza Hotărârii Guvernului RM, Colegiul Tehnic este transferat în cadrul Universității Tehnice din Moldova, ca unitate funcțională a acesteia.

Disciplinele școlare sînt predate în săli de clasă spațioase, în laboratoare de fizică, de chimie, de metrologie și standardizare, de electronică și acționări electrice, de tehnologie a materialelor, de mecanică aplicativă, dar și în laboratorul de mașini-unelte cu dirijare programată, în laboratorul de informatică, infografic și a bazelor proiectării

asistate de calculator, în atelierelor dotate cu mașini-unelte și utilaje tehnologice moderne.

Cu alte cuvinte, baza tehnico-materială corespunde standardelor unui proces instructiv-educativ de calitate.

Buna desfășurare a procesului instructiv-educativ e asigurată de o echipă calificată de profesori cu mare experiență de predare în licee și în alte instituții de învățământ. Șefa Catedrei Discipline Socio-Umane – E. Cernega, profesoară de limba și literatura română, membrii catedrei: L. Gabura – profesoară de

istorie, L. Rotaru – profesoară de limba franceză. Șeful Catedrei Discipline Fundamentale, profesor de fizică B. Constantinov, profesor de specialitate, inginer N. Vulpe, fost colaborator al Asociației „Alimentarmaș” – șef-technolog al asociației. Șeful Catedrei Discipline Profesionale, G. Codreanu – profesor de mecanică aplicativă și geometrie descriptivă etc.

Fiind afiliat la UTM, colegiul are cadre didactice de la UTM, care efectuează o excelență pregătire în specialitatea aleasă. E vorba de A. Nisteanu, A.

Colegiul Tehnic – în componența FIMCM

Cebanu – doctori în științe tehnice, I. Cucer, D. Vengher – lectori superiori, și M. Petrov – lector la USM.

Patru dintre profesorii colegiului pregătesc teze de doctor în diferite domenii ale științelor tehnice.

Pe parcursul celor 2-4 ani de studii elevii capătă cunoștințe în domeniul tehnologiei prelucrării materialelor, proiectării și producerii sculelor, design industrial. În fiecare an de studii elevii susțin 4 sesiuni de examinare, dintre care două sunt intermediare (de toamnă și primăvară). La disciplinele școlare de bază, ca și la obiectele de specialitate, se susțin anual lucrări individuale, grafice, iar în ultimul an de studii – lucrări și proiecte anuale (la obiectele de specialitate).

Drept cheazăie a bunei pregătiri a specialiștilor servește activitatea individuală a elevilor, pe care se pune un accent deosebit.

Instruirea practică – 20 de săptămâni. Practica de inițiere e organizată în atelierelor colegiului. Practica de proiectare, practica tehnologică și practica de diplomă au loc la asociațiile și întreprinderile industriale.

După practica inițială în atelierelor colegiului elevilor li se atribuie categoria II sau III de muncitor în domeniul construcției de mașini.

Instruirea teoretică e întreprinsă într-o strânsă colaborare cu FIMCM a

UTM.

Baza didactică, materială și potențialul uman al Colegiului Tehnic:

- bază pentru instruirea elevilor în clase liceale și a specialiștilor în domeniul tehnologiei construcției de mașini;
- un bloc de studii spațios, pentru 420 de locuri;

- un bloc administrativ;
- o sală de festivități;
- o sală de sport;
- o bibliotecă (cu 3800 de cărți);
- o sală de lectură.

• Boris Constantinov, șef catedră, profesor de fizică, s-a învrednicit de titlul de Inventator de Elită de clasa I pentru merite în creația tehnică.

• Colegiul Tehnic din Chișinău și-a lansat prima promoție în 1995, până acum pregătind cca 380 de tehnicieni și specialiști în domeniul tehnologiei prelucrării materialelor (posesori și ai diplomelor de BAC).

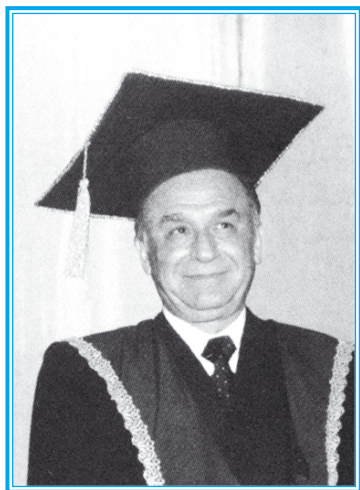
• 50% dintre absolvenți își continuă studiile la UTM. O bună parte e angajată la asociațiile „Tracom”, „Hidromaș”, „Hidropompa”, „Topaz”, „Electromaș”, „Agromașina”, „Alimentarmaș”, „Introsop”, „Inteh”, la întreprinderi individuale.

• La concursurile locurilor prestigioase de muncă, oferite de diferite piețe ale muncii, absolvenții colegiului se bucură de o mare solicitare.

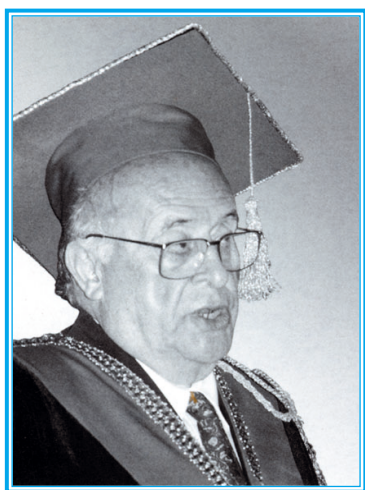
Doctori Honoris Causa ai UTM

Universitatea Tehnică a Moldovei a decernat titlul „Doctor Honoris Causa” diferitelor personalități proeminente în știință și tehnică pe plan internațional, care și-au adus contribuția la dezvoltarea potențialului științifico-didactic din RM, în particular din UTM.

Președintele României,
Ion ILIESCU,
pentru aportul în energetică.

Președintele Turciei,
Suleyman DEMIREL pentru activități
științifice și ingineresti în domeniul
hidroenergeticii.

Sergiu Ion RĂDĂUȚAN, academician,
primul rector al UTM, specialist în
fizica semiconductoarelor.

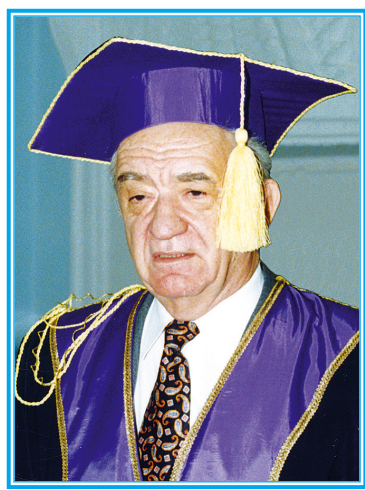
Adelaida I. MATEIESCU, prof.,
decan, prorector la Univ. Politehnică,
București, (n. Țaga-Crăciun, Bădiceni,
Soroca), informatician.

Ion PARASCHIVOIU, Politehnica
– Montreal, (Canada) șef Cat. aerodinamică,
președintele Academiei
Româno-Americane.

Hans Ludwig HARTNAGEL, prof., șef
Dep. Microelectronică, Universitatea
Darmstadt, Germania.

Mihai GAFIȚEANU, prof., decan
la Univ. Tehnică „Gh. Asachi”, Iași,
specialist în mecanică.

Petre ROMAN, Prim-ministru al Ro-
mâniei (1989-91), ministru de externe,
preș. Senatului, șef Cat. Hidraulică,
Univ. Politehnică București.

Walter KAFFENBERGER, prof. din
Germania, chimie, fizică; director de
programe „Știință – tehnologie” la
NATO, Bruxelles.

Iohan-Dietrich WORNER, rectorul
Universității din Darmstadt, Germania,
specialist în construcții.

Pierre VINCENT, șef. Dep. Institutul
Național de Telecomunicații (Paris),
specialist în performanțe de rețele,
multimedia etc..

Sergiu CHIRIACESCU, prof., rector
al Universității „Transilvania” din
Brașov, specialist în mecanică.

Eugen GREBENICOV, dr. hab., prof.
în matematică, Moscova.

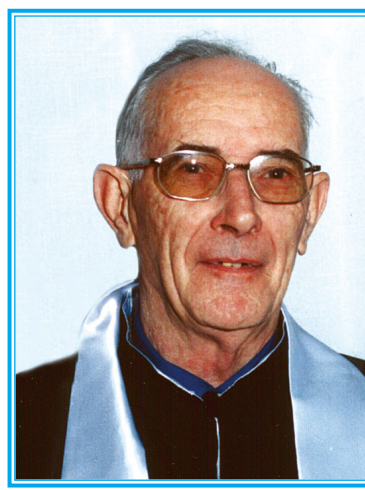
Michael ZICKERICK, Ambasador al
Republicii Federale Germania în RM.

Dan-Gabriel CACUCI, n. Cluj, prof.
– Tehnica nucleară, director de Institut
– Karlsruhe – Germania.

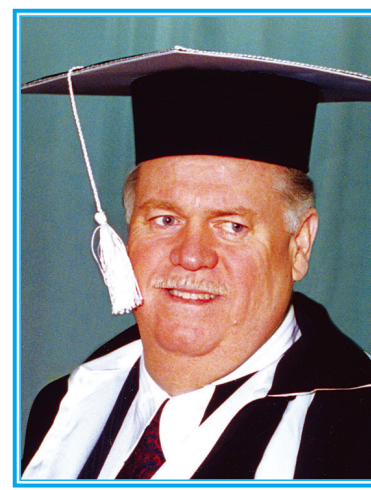
Adrian BEJAN, prof. la Univ. Duke,
Carolina de Nord, SUA, specialist în
termotehnică, inginerie mecanică (dipl.
nr. 25; 16.05.01).

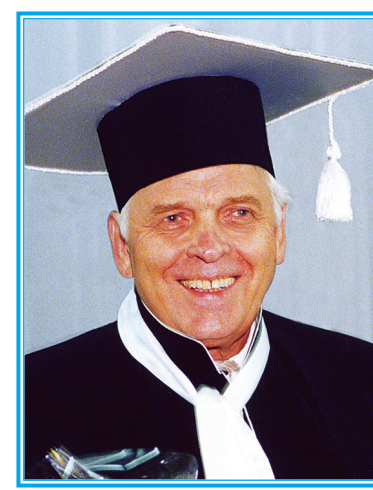
Jean BARLOY, prof. la Șc. Sup. Agro-
nomică din Rennes (Franța), specialist
în economia alimentară.

Vitalie BELOUSOV, născut în jud. Bălți,
rector al Universității Tehnice „Gh. Asachi”,
Iași (1990-95), preș. al Asociației de
Inventică, România.

Leonard Winston FREEMAN, econo-
mist, businessman, SUA.

Johan LOHN, prof. univ., preș. Funda-
ției „Steinbeis”, Stuttgart, rector Univ.
„Steinbeis”, Berlin.

Frumoșii ani de studenție se incrustează adânc în viața fiecăruia, în primul rând, prin studii, prin acea muncă profundă, bazată pe interesul personal de a-ți forma destinul profesional.

Peste 17 mii de studenți ai UTM își depun această muncă, mai ales prin intermediul calculatorului – instrument modern și foarte eficient în procesul cunoașterii.

UTM "POLITEHICA" - MEDALIA DE BRONZ - CAMPIONATUL MOLDOVEI 2003-2004

Dar frumoșii ani de studenție sunt plini și de activități sportive, artistice, distractive. Echipele de fotbal-fete, de fotbal-băieți „Politehnica” sunt mândria UTM, ele cucerind locuri premiante în campionatele republicii. Handbaliștii, volebaliștii și volebalistele UTM – la fel. Iar rugbyștii UTM aduc distincții și de la întreceri internaționale. În universiadele republicane la 18 probe sportive UTM an de an ocupă locuri premiante.

Congresul III al BSUN la UTM

În perioada 6 – 9 octombrie la UTM își va desfășura lucrările Congresul al III-lea al BSUN (Black Sea Universities Network – Rețeaua Universitară a țărilor riverane Mării Negre). Congresul va derula în comun cu Conferința a V-a a rectorilor din țările riverane Mării Negre. La eveniment vor participa factori de decizie din domeniile învățământului superior, cercetărilor științifice, transferului tehnologic, profesori, cercetători interesați de ideea implicării universităților în dezvoltarea durabilă a regiunii riverane Mării Negre.

Obiectivul de bază al congresului este de a promova integrarea regională a învățământului superior în contextul globalizării. În cadrul congresului vor fi organizate următoarele ateliere de lucru:

1. Atelierul „Reforma învățământului superior în regiunea Mării Negre în contextul Procesului de la Bologna (Conferința a V-a a rectorilor din regiunea Mării Negre). Organizatori: BSUN și Ministerul Educației al RM;

2. Atelierul NATO-CEENet-2004 „Infrastructura Informațională a Rețelelor Informatic”. Organizatori: ASEM și Comitetul Științific NATO;

3. Atelierul „Transferul tehnologic în regiunea Mării Negre”. Organizatori: UTM și Centrul Internațional de Studii al Mării Negre (ICBSS).

Congresul BSUN și atelierile asociate vor avea în calitate de oaspeți reprezentanți ai Comisiei Europene, Comitetului Științific NATO, Asociației Universităților Europene (EUA), Secretariatului Permanent Internațional al organizației Cooperarea Economică la Marea Neagră (BSEC PERMIS), ICBSS etc.

Locul desfășurării Congresului: UTM – instituția-gazdă de bază a Congresului BSUN 2004; ASEM – instituția-gazdă a atelierului NATO-CEENet-2004 „Infrastructura Informațională a Rețelelor Informatic”.

Olargă activitate artistică se desfășoară la UTM în ansamblurile de cântec și dans popular „Tineretea”, de dans sud-american, de muzică ușoară etc.

Fanfara UTM este, de fapt, unică în cadrul artistic al tuturor universităților din Moldova. Cu peste 80 de fanfariști, colectivul ocupă locul II după fanfara prezidențială în topurile de rigoare.

LAUREAȚII

La 18 august a.c. Guvernul Republicii Moldova a decernat Premiile Naționale în domeniul Științei și Tehnicii pentru anul 2004. În total au fost decernate 11 premii pentru lucrări în diferite domenii științifice. Printre premianți se află și doi colaboratori ai UTM, și anume **Ion Tighineanu**, prof.univ., dr.hab., prorector, și **Anatol Casian**, prof.univ., dr.hab., șef catedră MT. Lucrarea colectivă prezentată în colaborare cu dnl **Valeriu Canțer**, academician AȘM, **Anatol Rotaru**, prof.univ., dr.hab. și **Anatol Sidorenco**, prof.univ., dr.hab., se numește “Procese cinetice și fenomene cooperative în materiale și nanostructuri electronice”. Colectivul de autori a câștigat pe parcursul anilor un șir de granturi internaționale, a prezentat peste 50 de referate invitate la diverse foruri internaționale de anvergură, a publicat peste 1000 de lucrări științifice și a obținut un șir de brevete de invenție. Exprimăm sincere felicitări colectivului de autori pentru succesele obținute, dorindu-le altele noi, și mai ponderabile.

Editor - UTM. Materialele le puteți expedia la redacție și prin poșta electronică pe adresa: mesager@adm.utm.md

Materialele au fost pregătite: M. ROMANCIUC, A. EMANDEI, D. SARANCIUC. Tiparul: PRAG 3 Comanda: Tiraj: 2000 ex.